OKRAJNA
ŠTUDIJSKA KNJI.

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IX. - Štev. 89 (2399) | Poštnina plačana v gotovini / Spedizione in abbon. post. 1. gr. | TRST, torek 14. aprila 1953 | Cena 20 lir

Ko se klanjamo spominu Borisa Kidriča, velikega borca za zmago svetovnega demokratičnega gibanja, obljubljamo v imenu slovenskega ljudstva na Tržaškem ozemlju, da bomo kljub vsem oviram nadaljevali boj za človečanske pravice našega delovnega človeka in človeka sploh — za cilj kateremu je posvetil vse svoje življenje veliki delavec, borec in revolucionar tovariš Boris Kidrič.

Iz govora tov. Franca Stoke na žalni seji OF.

JUGOSLOVANSKI NARODI SE POSLAVLJAJO OD SVOJEGA ZVESTEGA VODITELJA

ŽALNA SEJA izvršnega odbora OF

Govor tovariša Franca Štoke

Sinoči je bila v Trstu svečana žalna seja izvršnega odbora Osvobodilne fronte slovenskega naroda za Tržaško ozemlje ob prerani smrti velikega voditelja slovenskega naroda, ustanovitelja njegove Osvobodilne fronte, narodnega heroja in graditelja socializma tovariša Borisa Kidriča. Predsednik glavnega odbora OF tov. Franc Štoka je v svojem komemorativnem govoru dejal:

Ko se klanjamo posmrtnim ostankom velikega sina slovenskega naroda, tovariša Borisa Kidriča, se posebno mi Slovenci Tržaškega ozemlja spominjamo vseh naporov, ki jih je storil pokojni tovariš zato, da bi bili tudi mi, ki nam usoda ni bila naklonjena, po težki borbi za vedno povezani z našimi brati v svobodni domovini, socialistični Jugoslaviji.

Pokojni tovariš Kidrič je bil že od svojih mladih let revolucionarni borec, ki se je zavedal, da je usoda malega slovenskega naroda tesno povezana z veliko družbeno problematiko in da je le v bodočnosti, ki bo slonela na novih družbenih temeljih, rešitev. Tudi zaradi tega se je že v svojih mladih letih odločil za borbo za zmago socializma v svetu. V šestnajstem letu je bil že član organizacije mladih komunistov. Nato se je njegova delavnost razvila preko vseh ovir v delu za resnično svobodo jugoslovanskega delovnega ljudstva. Kot vsi revolucionarni delavci je spoznal ječo, politično emigracijo in ilegalo. Mi se ga spominjamo [illegible] prvimi organizatorji OF, organizacije, ki je peljala tudi naše ljudstvo skozi boj in trpljenje do zmage. Te zmage pa ni bilo mogoče priboriti brez ljudske vstaje in brez velike ljudske partizanske armade, katere prvi politični komisar je bil tovariš Boris Kidrič. Vedno je zasedal odgovorna mesta v centralnem komiteju Komunistične partije. Tovariš Kidrič je na čelu prve vlade Ljudske republike Slovenije prav v času, ko je ljudstvo Tržaškega ozemlja bojevalo drugo borbo za svojo osvoboditev. V tem času smo imeli v njem najzvestejšega zaveznika.

Ko je bila nad nami že tako storjena izdaja kasneje razkrinkane sovjetske politike, je ta udarec zadel ne le nas, temveč tudi njega, saj je bila borba za združitev vsega slovenskega naroda v novi socialistični Jugoslaviji tisto, čemur je posvetil svoje najboljše sile.

Tovariš Kidrič je bil neumoren delavec za gospodarsko obnovo socialistične Jugoslavije. Lahko rečemo, da je ne samo posvetil svoje življenje, temveč je tudi dal svoje življenje zato, da bo jugoslovanski delovni človek nekoč res srečen, zato ker si bo sam iz neizčrpnega bogastva svoje domovine zgradil svojo blaginjo.

Sreča za delovnega človeka ni samo svobodna domovina, temveč mora ta domovina nuditi svojemu delovnemu sinu tudi človeka vredno življenje. V delu za tako svobodo je dal svoje življenje neutrudljivi delavec tovariš Kidrič.

Tudi ob zavratnem udarcu, ki ga je zadala zla politika Kominforma Jugoslaviji in vsemu demokratičnemu gibanju v svetu, je ostal tovariš Kidrič zvest sin svoje domovine in dosleden borec za resnični socializem.

Tovariši, danes žaluje vse jugoslovansko ljudstvo za enim svojih najboljših sinov. Mi Slovenci Tržaškega ozemlja delimo to njihovo bolečino tako, kot delimo z njimi vse, kar je veselega in žalostnega — danes kot v tistih velikih dneh, ko smo pisali s krvjo veliko zgodovino sicer majhnega naroda.

Prerana smrt ni ugrabila samo velikega delavca-revolucionarja slovenskemu narodu in jugoslovanskim narodom, temveč tudi velikega borca za zmago svetovnega demokratičnega gibanja.

Tudi zaradi tega se klanjamo njegovemu spominu v imenu vsega slovenskega ljudstva na Tržaškem ozemlju in obljubljamo, da bomo ob svetlem spominu na heroja Borisa Kidriča kljub vsem oviram nadaljevali boj za človečanske pravice našega delovnega človeka in človeka sploh — za cilj, kateremu je posvetil vse svoje življenje veliki delavec, borec in revolucionar, tovariš Boris Kidrič.

Slava borcu-revolucionarju tovarišu Borisu Kidriču!

Člani izvršnega odbora so nato z enominutnim molkom počastili spomin velikega sina svojega naroda, ki je vse svoje življenje in vse svoje sposobnosti žrtvoval za našo boljšo bodočnost.

Nato je bila določena osemčlanska delegacija, ki bo zastopala Osvobodilno fronto za Tržaško ozemlje na svečanem pogrebu v Ljubljani. Delegacijo bodo sestavljali vsi predsedniki okrajnih odborov OF s predsednikom glavnega odbora tov Francem Stoko na čelu.

Sožalne brzojavke Osvobodilne fronte

TOVARISICI ZDENKI KIDRICEVI
BEOGRAD

Smrt Vašega moža, velikega sinu slovenskega naroda, je bolestno odjeknila v srcih Slovencev Tržaškega ozemlja. Izguba tovariša Kidriča, vztrajnega branitelja naših pravic, je tudi nas težko prizadela. Naše ljudstvo žaluje z Vami

GLAVNEMU ODBORU SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE
BEOGRAD

Smrt tovariša Borisa Kidriča je prezgodaj ugrabila velikega in revolucionarnega delavca socialistične Jugoslavije. Z njim zgubijo svetel vzor jugoslovanski narodi in demokratično gibanje v svetu. Spomin na tovariša Kidriča, borca in doslednega revolucionarja za svobodo in pravice človeka, bo tržaško ljudstvo bodril v njegovi nadaljnji borbi.

GLAVNEMU ODBORU OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE
LJUBLJANA

Prerana smrt tovariša Borisa Kidriča, prvoborca za osvoboditev Slovencev in za revolucionarne ter napredne težnje delovnega ljudstva Jugoslavije, je hudo zadela tudi naše ljudstvo. Z njim je umrl ne samo borec za zedinjenje vseh Slovencev, marveč tudi neutrudni delavec za ostvaritev lepše bodočnosti socialistične Jugoslavije. Pridružujemo se žalovanju Slovencev v svobodni domovini.

Od Beograda do Ljubljane zadnji pozdrav revolucionarju

S posebnim vlakom, ki ga spremlja predsednik republike maršal Tito, je bilo včeraj truplo narodnega heroja Borisa Kidriča prepeljano v Ljubljano, kjer bo slovensko ljudstvo izkazalo svojemu osvoboditelju in prvemu predsedniku vlade svobodne domovine svoje zadnje spoštovanje - Svečani pogreb bo jutri dopoldne ob 11. uri

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 13. — S solzami v očeh in z bolestjo v srcih se je ljudstvo Beograda in Srbije poslovilo danes od Borisa Kidriča. Težko je opisati zadnjo pot enega najboljših sinov jugoslovanskih narodov, čigar delo bo lahko popolnoma ocenila šele zgodovina.

Od nedelje opoldne vse do pol enajste ure danes dopoldne so se vrstile nepregledne množice ljudstva pred njegovim odrom Kljub slabemu vremenu so ljudje včeraj stali ure in ure, da bi se lahko poklonili posmrtnim ostankom velikega revolucionarja. Šele po deseti uri zvečer je naval toliko popustil, da so se lahko ljudje brez čakanja poslovili od trupla Borisa Kidriča. Tiho in z globokim spoštovanjem so se ob zvokih žalostink vrstile delegacije delavcev, nameščencev, kmetov, organizacij, večje in manjše skupine, družine z otroki in posamezniki mimo odra, kjer so se menjale častne straže političnih in vojaških voditeljev zastopnikov organizacij, društev in ustanov.

Žalna spominska knjiga v veži zvezne skupščine, v katero so se vpisali tudi vsi diplomatski zastopniki v Beogradu, se je polnila s podpisi zastopnikov delovnih kolektivov, ustanov, organizacij in posameznikov, med katerimi so se mnogi z ganljivimi besedami zadnjič poslovili od človeka, ki mu je bilo boljše življenje delovnega ljudstva edina skrb.

Po oblačni in vetrovni nedelji je napočil prekrasen dan. Medtem ko so se vedno nove in nove skupine ljudi poslavljale od ljubljenega voditelja, so drugi zavzeli prostore na pločnikih in ure in ure potrpežljivo čakali. Le s težavo sem se okrog devete ure prebil do direkcije za informacije po propustnico za vstop v poslopje Zveznega izvršnega sveta kjer je bila za uro kasneje napovedana žalna seja. Tiho, z izrazi žalosti na obrazu so vstopali v dvorano člani Zveznega izvršnega sveta in se nemo pozdravljali. Točno ob 10. uri je predsednik republike maršal Tito ob navzočnosti vseh članov sveta pričel sejo in podal besedo podpredsedniku Moši Pijadi.

Globoko ganjen, s solzami v očeh in z drhtečim glasom se je stari revolucionar Moša Pijade v imenu članov Zveznega izvršnega sveta poslovil od nepozabnega borca za socializem. Po njegovem govoru je predsednik republike bledega in izmučenega obraza z drhtečim glasom prebral predlog znanstvenega instituta v Vinči, naj v bodoče nosi ime Borisa Kidriča in predlog, da se v Beogradu odkrije kip pokojnika.

Pred odrom so se vrstile zadnje častne straže delovnega ljudstva republik, SZDL in JLA. V spremstvu soproge maršala Tita, soproge Aleksandra Rankoviča, Lidije Sentjurčeve in Pepce Kardeljeve sta stopili pred oder Zdenka Kidrič in hčerka Jurkica, da se zadnjič poslovita.

Nato je stopila k odru zadnja častna straža — maršal Tito s člani CK ZKJ Lazarom Koliševskim, Milovanom Djilasom, Djurom Pucarjem, Ivanom Gošnjakom, Miho Marinkom, Edvardom Kardeljem, Petrom Stamboličem, Aleksandrom Rankovičem, Vladimirom Bakaričem, Mošo Pijadom, Blažem Jovanovičem in Francem Leskoškom, ki so po petminutni straži dvignili krsto z odra in jo položili na nosila. Ob zvokih Beethovnove Pete simfonije in po nemem pozdravu maršala Tita in ostalih je težak orehov pokrov za vedno pokril bledi obraz velikega sina jugoslovanskih narodov. Pristopili so pogrebniki, da bi prenesli krsto na lafeto. Maršal Tito je z besedo odbil njihovo pomoč Eden od njih je pripomnil, da je krsta težka. Maršal Tito je ponovno dal z roko znak, da ni potrebna njihova pomoč. Tako so roke maršala Tita in njegovih tovarišev dvignile in prenesle krsto iz žalne dvorane pred palačo zveznega izvršnega sveta in jo ob pozdravu najvidnejših zastopnikov ljudskih republik, JLA političnih, kulturnih in drugih ustanov ter članov diplomatskega zbora položile na lafeto.

Boris Kidrič je odšel na svojo zadnjo pot skozi nepregleden špalir ljudstva Srbije in Beograda, ki je do zadnjega kotička napolnilo trg pred Zvezno skupščino, Terazije, Ulico Maršala Tita, Ulico Kneza Miloša, trg pred postajo in vse bližnje ulice.

Ljudje so stali na strehah hiš, avtobusov in tramvajev in na obcestnih zidovih. Pogreba v Beogradu se je udeležilo 250.000 ljudi.

Na čelu sprevoda so nosili okrog sto vencev, za katerimi je šla godba in pevci CDJLA. Za četo oficirjev so nosili številna odlikovanja Borisa Kidriča, za njimi pa se je pomikala lafeta z njegovimi posmrtnimi ostanki. Takoj za krsto je šla Zdenka Kidrič s hčerko, nato pa soproga predsednika republike, Pepca Kardelj, soproga Aleksandra Rankoviča in Lidija Sentjurc. Za njimi so šli člani izvršnega komiteja ZKJ Kardelj, Djilas, Rankovič, Pijade, Gošnjak, Vukmanovič, Salaj, Pucar, Koliševski, Leskošek in Bakarič. Nato so se zvrstili predstavniki izvršnih republiških svetov, generali JLA na čelu s Pekom Dapčevičem, številni državni in politični funkcionarji, zastopniki znanosti, kulture in umetnosti, zastopniki množičnih organizacij in najožji sodelavci pokojnika. Sprevod sta zaključila častna baterija in oddelek pehote.

Ob mimohodu se je priključila sprevodu velika množica Beograda. Mnogi so se jokali, premnogi pa so le s težavo zadrževali solze. Z globokim spoštovanjem in s solzami v očeh so izkazali zadnjo čast svojemu neposrednemu predstojniku številni uradniki in nameščenci zveznih ustanov, delavci tovarn in nepregledna množica ljudi z otroki, oficirji in vojaki, možje, žene in mladina. Čeprav je bil delavnik in čeprav so mnogi morali ostati na svojih delovnih mestih, Beograd ne pomni tako veličastnega pogreba.

Skoraj dve uri se je pomikal žalni sprevod od Zveznega izvršnega sveta do postaje. Slovesno tišino je motil le šum eskadril letal, ki so nadletavale sprevod. Poslovilne govore so imeli Aleksander Rankovič in Peko Dapčevič pred palačo Zveznega izvršnega sveta, Djuro Salaj in akademik Aleksander Belič na Terazijah in Peter Stambolič pred železniško postajo. V svojih govorih so poudarili velike zasluge Borisa Kidriča v borbi za osvoboditev in za obnovo Jugoslavije, za razvoj jugoslovanske civilne in vojaške industrije, za demokratizacijo in socialistične odnose v gospodarstvu, za skrb in pomoč pri razvoju jugoslovanske znanosti in umetnosti, skrb za delovno ljudstvo in za človeka.

Pred beograjsko železniško postajo so člani izvršnega komiteja ZKJ na čelu z Edvardom Kardeljem dvignili z lafete krsto in jo ob zvokih Chopinove žalne koračnice prenesli v furgon posebnega vlaka. Nepregledna množica na Trgu bratstva in enotnosti pred železniško postajo je nemo stala vse do trinajste ure in deset minut, ko je posebni vlak s posmrtnimi ostanki, ki ga spremljajo na poti v Ljubljano maršal Tito s člani izvršnega komiteja ZKJ in drugimi člani častnega spremstva, ob zadnjem pozdravu častne čete in številnih najožjih sodelavcev Borisa Kidriča zapustil beograjsko železniško postajo.

Sremska Mitrovica je bila prva postaja na kateri se je ustavil vlak. Poleg desettisočev prebivalcev mesta in okolice so bili na postaji prisotni tudi častni odredi rečne vojne mornarice in pehote. V Slavonskem Brodu je pričakalo posebni vlak okrog 20.000 ljudi. Delovni kolektivi, ustanove, šole in vojaške enote so poslale na stotine vencev.

Zvečer se je poslovilo od posmrtnih ostankov Borisa Kidriča 80.000 Zagrebčanov. Posebni vlak z njegovo krsto se je ustavil v Zagrebu nocoj okrog 21. ure. V imenu prebivalstva Zagreba se je poslovil od njega predsednik zveznega ljudskega odbora Vjekoslav Holjevac.

V enako žalnem ozračju so se od pokojnega Kidriča poslovili tudi prebivalci Vinkovcev in drugih krajev, koder je posebni vlak vozil iz Beograda proti Ljubljani. Vlak bo prispel v Ljubljano okoli polnoči. V globoki žalosti pričakuje prestolnica Slovenije in ves slovenski narod njegov prihod.

Ljubljana je vsa odeta v črne zastave. Danes so bile številne komemoracijske seje. Opoldne je bila tudi izredna seja izvršnega odbora SZDL. Seji so prisostvovali tudi Jože Rus, Vida Tomšič, Boris Ziherl, Aleš Bebler, Ivan Regent, Stane Kavčič, Janko Rudolf, dr. Jože Potrč in drugi. O življenju in delu Borisa Kikriča je govoril podpredsednik izvršnega odbora SZDL Slovenije Jože Rus.

Meščani Ljubljane in prebivalstvo vseh ostalih krajev Slovenije bodo spremljali truplo pokojnika do grobnice narodnih herojev, kjer ga bodo v sredo pokopali.

B. BOŽIČ

PRIPRAVE NA PARLAMENTARNE VOLITVE V ITALIJI

Trenja med večinskimi strankami zaradi kandidatov za senat

Demokristjani želijo čim širši sporazum z ostalimi tremi strankami o skupnih kandidatih v senat, da bi potem pobrali levji delež

(Od našega dopisnika)

RIM, 13. — Za danes popoldne je bil napovedan sestanek predstavnikov štirih večinskih strank, da bi se dogovorili o skupnem nastopu pri volitvah v senat (pri volitvah v zbornico ureja odnose že sporazum o povezavi list), o skupni volilni kampanji in mejah medsebojne konkurence in o skupnem proglasu, ki naj bi ga podobno kot že leta 1948, izdale štiri stranke ob začetku volilne kampanje. Vendar do sestanka še ni prišlo; edino politični sekretar demokristjanske stranke Gonella se je v svojem uradu razgovarjal s tajnikom PLI Villabruno.

Zaradi tega se zdi, da odnosi med posameznimi strankami še niso povsem urejeni. Predvsem gre za ureditev nastopa pri volitvah v senat, kjer omogoča volilni sistem takojšnjo izvolitev samo kandidatov, ki dobijo vsaj 65% glasov (vsi ostali glasovi v istem okrožju so razpršeni). Poluradna agencija APE, ki izraža mnenje demokristjanskega vodstva, pravi v svojem včerajšnjem komentarju, da so «štiri sredinske stranke leta 1948 marsikje dobile več kot 65 odst. glasov potrebnih za izvolitev kandidata pri prvem glasovanju, vendar so bile stranke ločene in je neposredni enoimenski sistem deloval le v nekaj več kot deset primerih». Z drugimi besedami se agencija, ali bolje demokristjansko vodstvo, zavzema za čim širši dogovor o skupnih kandidatih štirih večinskih strank pri volitvah v senat; na ugovore, da bi sistem skupnih kandidatov nedvomno mnogo koristil demokristjanom, ki ima najmočnejše kandidate, odgovarja agencija z lepim izgovorom, da pa nasprotno volilni zakon za poslansko zbornico daje mnogo ugodnosti manjšim strankam (demokristjanom pa kljub temu absolutno večino).

Zdi se, da se od manjših strank samo republikanci zavzemajo za čim širše sporazume, medtem ko se liberalci in socialdemokrati še upirajo. Skoraj povsod pa so se že začela krajevna pogajanja. Po zadnjih vesteh bi prišlo do sporazuma o skupnem kandidatu med tremi manjšimi strankami v pokrajinah Marche (kjer so republikanci zelo močni) in Lazio, med PSDI in PRI v Calabriji, Siciliji in Sardiniji, med PLI, PRI in morda tudi demokristjani pa v volilnih okrožjih Julijska krajina in Trident - Poadižje. O pogajanjih poročajo tudi iz Basilicate, Apulije, Campanije, Emilije, Toskane itd. Tudi KPI in Nennijevi socialisti bodo predstavili skupne kandidate v senat v 26 okrožjih v Furlaniji, Basilicati, Abruciih, v Molisu in v Sardiniji, drugod pa bodo skupno glasovali za nekatere leve neodvisne (Smith v Rimu, Molè v Cosenzi, Lanriola v Neaplju itd.).

V Poadižju pa je prišlo do poskusa, da se vse italijanske stranke združijo in dosežejo izvolitev vsaj enega senatorja v tej pokrajini, ki je večinoma nemška. Predlog je izšel od MSI, podpirali pa so ga demokristjani, monarhisti, liberalci in socialni demokrati, medtem ko naj bi bil skupni kandidat kominformist Bettini Schettini. Vendar kominformisti zaenkrat to ponudbo odklanjajo.

Medtem se je zvedelo nekaj več podrobnosti o strankah in skupinah, ki so predložile volilne znake notranjemu ministrstvu. Kot smo poročali, je ministrstvo od predloženih 73 znakov odobrilo 54, vrnilo pa jih je 19, med njimi tudi znak «gibanja za ločitev zakona» in, kot pravi ministrstvo, zaradi premajhne resnosti tudi znak «stranke zrezka» («partito per la bistecca»). Spor je nastal zaradi volilnih znakov KPI in zveze neodvisnih socialistov. Oba znaka imata srp in kladivo in kominformisti, ki so svoj znak predložili nekoliko kasneje, so skoraj izgubili pravico do njega, rešili so ga pa, ker so ga uporabili že pri nekaterih prejšnjih volitvah. Znak neodvisnih socialistov bo zdaj srp s kladivom, ki ga obkrožajo žarki in napis «neodvisni socializem».

Vsekakor se bo število teh znakov pri volitvah zmanjšalo, kajti zakon predpisuje, da mora biti lista predložena vsaj v petih volilnih okrožjih, tega pa mnoge manjše skupine ne zmorejo (razen pri volitvah v senat, kjer je mogoče predlagati vsakega kandidata posebej).

Skoraj vse večje stranke bodo imele svojega «spremljevalca» — majhno konkurenčno skupino z zelo podobnim volilnim znakom: PRI spremlja socialistična republikanska stranka, PLI nacionalna korporativna liberalna stranka, demokristjane «zveza neodvisnih krščanskih demokratov» itd. Volivci bodo morali torej precej paziti, da se na glasovnicah ne zmotijo.

A. P.

Komisar OZN za begunce na poti v Jugoslavijo

ŽENEVA, 13. — Visoki komisar OZN za begunce Van Heuven Goedhart je danes odpotoval iz Ženeve v Beograd, kjer se bo v sodelovanju s predstavniki jugoslovanske vlade poučil o položaju beguncev, ki so našli zatočišče v Jugoslaviji, in ugotovil, v kakšni meri lahko tem beguncem, ki so večinoma pribežali iz kominformističnih dežel, pomaga tudi OZN. Med ukrepi, katerih izvedljivost bo proučeval visoki komisar, so plačevanje pokojnin, do katerih so begunci dobili pravico v svojih domačih deželah, dovoljenje sorodnikom, da jim smejo pošiljati finančno pomoč, in možnost, da obiščejo svoje sorodnike v drugih deželah.

Konferenca o trgovini med Vzhodom in Zahodom

ŽENEVA, 13. — Pod okriljem evropske gospodarske komisije OZN se je začela danes v Ženevi konferenca za razvoj trgovine med deželami vzhodne in zahodne Evrope. Na konferenco so poslale svoje zastopnike skoraj vse države članice evropske gospodarske komisije; zlasti številne so delegacije ZSSR in satelitskih držav; prisotni sta tudi delegaciji obeh Nemčij. Jugoslavija je poslala na konferenco samo opazovalce.

Pravo delo konference se bo začelo jutri, ko bodo delegati začeli proučevati razne že sklenjene dvostranske trgovinske sporazume in stanje trgovinskih pogajanj v letošnjem letu. Nato bodo izvedenci posameznih držav naznačili vrsto in količino blaga, ki bi ga bile njihove dežele pripravljene prodati ali kupiti. Na osnovi teh izjav se bodo začela dvostranska ali tristranska pogajanja o ponudbah in povpraševanju po posameznih vrstah blaga.

20. aprila začetek zamenjave vojnih ujetnikov na Koreji

Nehrujeve izjave o pogajanjih v Panmunjomu - Danes morda glasovanje o poljski resoluciji v političnem odboru OZN

PANMUNJOM, 13. — Na včerajšnjem sestanku so se zvezni častniki sporazumeli, da bodo začeli z izmenjavo bolnih in ranjenih ujetnikov 20. aprila. Danes so se sporazumeli o vseh upravnih podrobnostih.

Na današnjem sestanku so severni sporočili kraj in urnik odhoda skupin ujetnikov na kraj, kjer bo prišlo do zamenjave, ter so javili, da bodo njihova vozila krožila samo podnevi. Častniki združenega poveljstva so dali podobna pojasnila glede svojih vozil.

Do sedaj ni bilo še nič javljeno glede obnovitve pogajanj za premirje.

Poveljstvo OZN zaključuje sedaj priprave za sprejem ujetnikov. Pripravljena so letala za prevoz repatriiranih ujetnikov v bolnišnice na Japonskem in v ZDA.

V Munsanu so danes pod nadzorstvom admirala Daniela napravili «generalno vajo» za zamenjavo ujetnikov, ki se bo začela prihodnji teden.

Iz uradnih virov se je v Munsanu izvedelo da so Francija, Nizozemska in Etiopija zahtevale, naj njih državljani, ki bodo repatriirani s Severne Koreje, ne bodo pooblaščeni dajati izjav tisku o svojem povratku.

Indijski ministrski predsednik Nehru je danes govoril na nekem javnem zborovanju in je izjavil, da bi bilo treba nove kitajske predloge glede Koreje sprejeti, ker bi se s tem zmanjšala svetovna napetost.

Nehru je izjavil, da so posredovalni napori Indije, čeprav jih je sovjetska skupina zavrnila, prispevali k popustitvi napetosti in dajejo sedaj svoje plodove. «Neka svetovna sila — je dodal Nehru — se zdi, da je zmedena zaradi kitajsko-ruskih predlogov, toda vse, kar teži za tem, da omili mednarodno napetost, je treba sprejeti. Zato mi sprejemamo te predloge. Zdi se, da se je zadnje dni položaj izboljšal in upamo, da se bo še izboljšal, dokler ne bo pripeljal do miru».

Nehru je priznal, da pogajanja, ki se sedaj vodijo v Panmunjomu, morda ne bodo dovolj, da sama prinesejo splošni mir, izrazil pa je upanje, da bodo tudi druga vprašanja rešena z mirnimi pogajanji.

V zvezi s položajem v Vzhodni Afriki je Nehru obsodil sedanje kazenske akcije v Keniji in razdeljevanje zemlje v tej koloniji ter je dodal, da se zdi, da je bil načrt za federacijo za Rodezijo izdelan v kolonialnem duhu. Glede Južne Afrike je Nehru dejal: «Malanova politika grozi, da bo vrgla svet v novo vojno, ki bi lahko bila hujša kakor vsaka prejšnja».

Nato je Nehru poudaril izboljšanje odnosov med Indijo in Pakistanom.

V političnem odboru OZN je novozelandski veleposlanik, Leslie Knox Munro, danes izjavil, da je treba «neplodno in nezdravo politiko», ki so jo Sovjeti vodili v preteklosti, ter prejšnje sovražnosti, obstrukcionizem in graje šele premostiti. O poljski resoluciji, ki obsega vsa še nerešena vprašanja, ki so pred glavno skupščino, je dejal, da ne vsebuje nič novega.

V zvezi s Korejo je poudaril: «Mi si želimo dejanj v Panmunjomu in ne besedičenja v Manhattanu».

Nizozemski delegat D. J. Van Balluseck je izjavil, da Sovjeti lahko dokažejo iskrenost svojih namenov na Koreji, pri razorožitvi, združitvi Nemčije, avstrijski mirovni pogodbi, z izpustitvijo vojnih ujetnikov iz druge svetovne vojne, ki jih še vedno pridržujejo za železno zaveso, in s priznanjem človeških pravic lastnemu ljudstvu.

Izraelski minister za delo, gospa Golda Myerson, je izjavila, da dajejo izjave, ki jih je pred nedavnim dal Kremelj, žarek upanja, in je dodala: «Če se bodo nedavna zagotovila o želji po odkritosrčnem sodelovanju spremenila v dejstva, utegnejo nastati mnoge možnosti, da bomo počasi a z zaupanjem napredovali na poti do izboljšanja mednarodnega položaja».

Govoril je še češkoslovaški zunanji minister Václav David in seja je bila odložena. Verjetno bodo o resoluciji glasovali jutri.

Komemoracije v coni B

V nedeljo je bila v prostorih Vojne uprave v Kopru komemoracija pokojnega člana zveznega izvršnega sveta, Borisa Kidriča, na kateri so bili navzoči predstavniki armade, oblasti in množičnih organizacij. Po enominutnem molku v spomin pokojnika je govoril komandant VUJLA polkovnik Stamatovič, ki je orisal življenje in lik Borisa Kidriča, velikega državnika in revolucionarja.

Rekel je med drugim: «V mnogih težavah, ki smo jih imeli v jugoslovanski coni STO, smo se obrnili na tovariša Kidriča. Vedno nam je rad pomagal, ne samo z besedo, temveč tudi z dejanji. Živo se je zanimal za razvoj naše cone in v veliki meri se moramo zahvaliti prav njemu, da smo dan danes dosegli višjo stopnjo gospodarskega razvoja, ki je vredna naše stvarnosti». S svečanosti so poslali sožalni brzojavki zveznemu in republiškemu izvršnemu svetu.

V ponedeljek je bila komemoracija na sedežu okrajnega ljudskega odbora v Kopru, kjer je govoril Franc Kralj - Petek, ki je rekel, da pomeni Kidričeva smrt nenadomestljivo in nepopisno izgubo za vse Primorce kot tudi za ostale Slovence in Jugoslovane. Od tu so poslali sožalno brzojavko pokojnikovi ženi Zdenki ter glavnemu odboru Zveze komunistov Slovenije v kateri pravijo: «Izguba Borisa Kidriča, junaka v borbi in junaka v delu, ki je dvignil gospodarstvo Jugoslavije iz povojnih razvalin v najkrajšem času na zavidljivo višino, je bolno odjeknila v naših srcih. Naj nas njegova smrt še tesneje poveže v naši skupni borbi za srečno bodočnost narodov Jugoslavije».

Žalne svečanosti so bile tudi po drugih večjih in manjših krajih jugoslovanske cone ter po delovnih kolektivih, odkoder so poslali sožalne brzojavke pokojnikovi vdovi, zveznemu izvršnemu svetu ter glavnemu odboru Zveze komunistov in maršalu Titu.

Pogreba pokojnega Borisa Kidriča se bo tudi prebivalstvo koprskega okraja množično udeležilo. Po podatkih odbora za udeležbo na pogrebu bo odšlo v Ljubljano tisoč prebivalcev koprskega in 25 prebivalcev bujskega okraja. Od tega jih bo šlo iz Kopra in Izole po 200, iz drugih občin pa od 50 do 150. Tja bodo šli z avtobusi in kamioni v sredo do zjutraj.

Včeraj zvečer je odšla iz Kopra delegacija na čelu z Julijem Beltramom, ki je prisostvovala sprejemu pokojnega Kidriča na ljubljanskem kolodvoru. Danes pa bodo odšle delegacije nekaterih večjih delovnih kolektivov, ki bodo spremljale s prapori pokojnega Kidriča na zadnji poti.

Pogrešano letalo

LJUBLJANA, 13.— Reševalne skupine petih držav — Jugoslavije, Velike Britanije, ZDA, Avstrije in Italije, so tudi danes brez uspeha iskale pogrešano letalo britanskega letalca Toma Hayhowa, ki je izginil v petek na avstrijsko-jugoslovanskem obmejnem področju, ko je poskušal postaviti nov rekord na progi London-Beograd. Dele letala, ki so jih danes našli v bližini Osojskega jezera na Koroškem in o katerih so najprej mislili, da pripadajo Hayhowovemu letalu, so pozneje spoznali za ostanke letala, ki je strmoglavilo že med preteklo vojno.

Pleven v ZDA

WASHINGTON, 13. — Francoski obrambni minister René Pléven, ki je uradno prišel v ZDA zato, da bi osebno sprejel diplomo častnega doktorja neke ameriške univerze, je danes predpoldne v Beli hiši obiskal predsednika Eisenhowerja. Po razgovoru je Pléven izjavil, da ni govoril s predsednikom o «nobenem vprašanju uradnega značaja», temveč da sta «se razgovarjala kot prijatelj s prijateljem». Razgovor je trajal dvajset minut.

Plévena je sprejela tudi senatna komisija za zunanje zadeve. Po razgovoru s komisijo, ki je trajal poldrugo uro, je Pléven spet dejal, da je imel «prijateljski pomenek».

Po izjavah nekaterih članov kongresa je Pléven v svojem razgovoru s senatno zunanjepolitično komisijo izrazil mnenje, da utegne sovjetska mirovna ofenziva zakasniti ratifikacijo pogodbe o evropski vojski v francoskem parlamentu, in dodal, da ni prav nič gotovo, ali bo do ratifikacije prišlo še to poletje. Sicer pa je Pléven menil, da so moskovski voditelji spremenili svojo taktiko, ne pa tudi svojih ciljev in da ima njihovo novo stališče predvsem namen, da se prepreči okrepitev obrambne sposobnosti zahodnega sveta. O odnosih med Francijo in Zahodno Nemčijo je dejal, da med obema deželama ni nobenega vprašanja, ki ga ne bi bilo mogoče rešiti.

Britanski protest pri japonski vladi?

TOKIO, 13. — Trgovinski predstavnik pri angleškem poslaništvu v Tokiu Norman Roberts se je danes razgovarjal s podtajnikom v japonskem zunanjem ministrstvu. Neki glasnik zunanjega ministrstva je izjavil, da je bil razgovor lahko v zvezi z britansko zahtevo pojasnil o nakupu iranskega petroleja s strani nekega japonskega podjetja.

Alvary Gascoigne se razgovarjal z Molotovom

Uradno poročilo pravi, da se je britanski poslanik razgovarjal z Molotovom o vprašanjih, ki se tičejo Velike Britanije in Sovjetske zveze in da se bodo razgovori nadaljevali

LONDON, 13. — Sovjetski zunanji minister Molotov se je v soboto razgovarjal več ko pol ure z britanskim poslanikom Gascoigne. Po razgovoru je britansko poslaništvo objavilo kratko poročilo, v katerem je rečeno, da «je poslanik izkoristil relativno ugodno ozračje za ureditev številnih nerešenih vprašanj med obema državama».

Danes je glasnik britanskega zunanjega ministrstva izjavil, da bosta mogoče imela Molotov in Gascoigne nove razgovore. Dodal je, da je zunanje ministrstvo dobilo podrobno poročilo o predvčerajšnjem razgovoru, na katerem sta Molotov in Gascoigne razpravljala o vprašanjih, ki se izrecno tičejo Velike Britanije in Sovjetske zveze. O teh vprašanjih bo morda potrebno nadaljnje proučevanje, toda ni bil določen dan za nov sestanek.

Kakor se je izvedelo v dobro obveščenih krogih, je britanski poslanik baje med drugim načel pri razgovoru z Molotovom sledeča vprašanja: 1. primer sovjetskih žen angleških državljanov; 2. svoboda za tuje diplomatske predstavnike v Sovjetski zvezi, da lahko imajo stike s sovjetskimi državljani ne da bi ti bili v nevarnosti, da jih aretirajo; 3. olajšave za prihod predstavnikov zahodnega tiska v Sovjetsko zvezo in omilitev cenzure na vesti tujih dopisnikov; 4. možnost za nekominformistične osebnosti, da lahko obiščejo Rusijo; 5. morebitno povečanje trgovinske izmenjave med Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo.

Molotov je baje dal zagotovila glede druge in tretje točke in je baje tudi izrazil željo, da bi odslej osebno sprejel tuje predstavnike in da bi razpravljal z njimi o nerešenih vprašanjih, namesto da bi si zamenjavali pismene note.

Izvedelo se je tudi, da bo Molotov sprejel jutri popoldne na vljudnostnem obisku novega ameriškega poslanika v Moskvi Charlesa Bohlena.

Britanski poslanik v Moskvi Sir Alvary Gascoigne.

Konferenca o federaciji angleške Zahodne Indije

LONDON, 13. — Danes so se v Londonu sestali predstavniki raznih britanskih kolonij, ki so geografično znane pod imenom angleška Zahodna Indija. Razpravljali bodo o možnosti, naj bi ta ozemlja združili v enotno federacijo. Gre za otoke Trinidad, Barbados, Jamajka, Windward in Leeward.

Otvoritveni govor je imel angleški minister za kolonije Oliver Lyttelton.

LONDON, 13. — Zunanji minister Eden je bil včeraj operiran. Danes je glasnik zunanjega ministrstva sporočil, da je splošno zdravstveno stanje Edena dobro.

Boji v Indokini

HANOI, 13. — Včeraj je francosko poveljstvo javilo, da so vietminhove sile začele veliko ofenzivo proti državi Laos na hribovitem področju na meji med državo Laos in Tonkinom. Vietminhove sile so prekoračile mejo Laosa in francoske čete so morale zapustiti mesto Sam Neua in se umakniti kakih 160 km bolj na jug.

ZAKLJUČNA RESOLUCIJA SVETA SOCIALISTIČNE INTERNACIONALE

ZSSR naj z dejanji dokaže svojo proglašeno miroljubnost

Glavni pogoji za olajšanje napetosti so konec korejske vojne, ureditev odnosov z LR Kitajsko, sklenitev avstrijske državne pogodbe in združitev Nemčije - Opazovalci internacionale bodo prišli junija v Trst

PARIZ, 13. — Svet socialistične internacionale, ki je danes končal svoje tridnevno zasedanje, je odobril resolucijo, ki med drugim poziva ZSSR, naj svoje proglašene miroljubne namene potrdi z dejanji in ne samo z besedami.

Resolucija poudarja zadovoljstvo socialistov zaradi dozdevne večje pripravljenosti ZSSR, da se približa stališču velike večine Združenih narodov, in iz tega sledeče upanje, da se zmanjša mednarodna napetost. Svobodni svet ne bi smel izpustiti iz rok nobene priložnosti, za konec hladne vojne, kadar bi se taka priložnost pojavila, toda dokler ne bo dosežen trden mir, ki bi slonel na sistemu kolektivne varnosti, pristanku na mednarodno arbitražo in splošni razorožitvi, morajo demokratične dežele ostati oborožene, budne in združene v obrambi svoje svobode.

O Koreji zatrjuje resolucija, da bi konec korejske vojne znatno prispeval k izboljšanju mednarodnega položaja; korejski spor bi bilo treba rešiti v skladu z načeli listine OZN. Ko bi bil na Koreji vzpostavljen mir, bi bilo mogoče rešiti vprašanje kitajskega predstavništva v OZN in vzpostaviti normalne odnose z LR Kitajsko. Prav tako je nujno potrebno skleniti avstrijsko pogodbo in doseči združitev Nemčije s pomočjo splošnih svobodnih volitev. Urediti je treba tudi položaj na Srednjem vzhodu in posredovati za vzpostavitev normalnih odnosov med Izraelom in sosednimi arabskimi državami. Združeni narodi pa bi morali začeti izvajati načrt za pomoč nezadostno razvitim deželam v Aziji.

Glavni tajnik angleške laburistične stranke Morgan Phillips je po seji sporočil, da se bodo predstavniki azijskih socialističnih strank udeležili tretjega kongresa socialistične internacionale, ki bo julija v Stockholmu. Dodal je, da so sklenili, da bo vsaka stranka posebej določila svoje stališče do jugoslovanskega socializma in uredila svoje odnose z Jugoslavijo. Skupina treh opazovalcev socialistične internacionale bo junija odpotovala v Trst in o tem poročala na kongresu v Stockholmu, (kot znano, je bil prihod opazovalcev v Trst prvotno napovedan za marec; kaže, da hoče socialistična internacionala z njim počakati do časa po italijanskih volitvah). Stockholmski kongres bo razpravljal tudi o poročilu o španskem vprašanju in o stališču, ki naj ga zavzamejo socialisti, ko bo Španija zahtevala, da jo sprejmejo v mednarodne organizacije.

Sin ne ljubi matere,
ker je imenitna,
gosposka, bogata.
JOSIP STRITAR

TRŽAŠKI DNEVNIK

Danes, torek 14. aprila
Justin, Jelača
Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 18.49. Dolžina dneva 13.27. Luna vzide ob 5.10 in zatone ob 20.10.
Jutri, sreda 15. aprila
Helena, Gestirad

OB NAPOVEDI SOLIDARNOSTNE STAVKE V ŽELEZARNI

Kako je s proizvodnjo v železarni ILVA v Škednju?

Delo se je skrčilo samo v valjarni - Gradnja novih naprav za aglomeracijo ter popravljanje martinovke in skupine peči v koksarni - V sedanjem stanju lahko pomeni stavka le slabitev sindikalne zavesti delavcev

CGIL (Italijanska splošna zveza dela) je za danes napovedala dveurno stavko v vseh železarnah v Italiji, in sicer proti odpustu delavcev. Stavka je tudi nekak protest proti premogovno - železarskemu poolu, znanemu pod imenom Schumanov plan. Zato so se pridružili tej stavki tudi Enotni sindikati in pozvali delavce v železarni ILVA, naj danes zapuste dve uri delo.

O odpuščanju delavcev v italijanskih železarnah zaradi krčenja železarske industrije, zlasti v mestu Terni, je bilo že mnogo govora, saj so v Italiji odpustili že več tisoč delavcev. Zato je tudi borba italijanskih delavcev popolnoma upravičena. Drugačen pa je položaj pri nas v Trstu. Kominformovski tisk je že dalje časa tega zagnal vik in krik, češ da grozi tudi železarni v Skednju počasna ukinitev proizvodnje ter da je tega kriv samo Schumanov plan. Kominformovcem je posredno odgovoril «Giornale di Trieste», ki je nasprotno v svojem članku močno pretiraval glede obnove naprav in pel tej obnovi pretirano hvalo.

Prav zaradi tega nasprotujočega si pisanja obeh strani smo se obrnili na razne delavce, da nam povedo, kakšen je dejanski položaj v železarni. Delavci so vse drugačnega mnenja in pravijo, da kominformovci posiljujejo neka dejstva, le da bi lahko laže branili določeno tezo ter nakopali omenjenemu «poolu» tudi tako krivdo, ki je sploh nima. Torej so na obeh straneh potvarjali stvarnost, namesto da bi stvari opisali, kot so v resnici.

V železarni so v valjarni skrčili delo od 20 ur na dan v dveh izmenah na samih 8 ur. To je nedvomno posledica zastarelosti naprav, ki ne morejo konkurirati z inozemstvom. Poleg tega so začeli tudi obnavljati oziroma popravljati eno martinovko in skupino peči v koksarni. Razen valjarne pa vsaj za sedaj ne grozi nobenemu obratu zmanjšanje ali ukinitev dela. To potrjuje že dejstvo, da zidajo novo stavbo za aglomeracijo, v katero bodo namestili moderne stroje, kar bo olajšalo proces proizvajanja grodlja oziroma železa v plavžu. Aglomeracija bo po pričakovanjih delavcev dograjena do pomladi prihodnjega leta in bo stala skupno okoli 800 milijonov lir. Če bi imeli namen proizvodnjo ukiniti ali znatno krčiti, ne bi gradili teh naprav.

Kar se tiče obnove martinovke, je «Giornale» pretiraval, ko je govoril o obnovi, saj gre v glavnem le za remontna dela s šamotno opeko, kar pa je nekaj običajnega, saj morajo martinovke redno popravljati vsake tri do štiri mesece, ker opeka zaradi prehude vročine pregori in jo je treba nadomestiti. Pri tem remontnem delu pa tudi res martinovko nekoliko modernizirajo, še zdaleč pa ne gre za popolno obnovitev te peči.

Tudi dela pri koksarni so nekaj rednega, nov gazometer z 12.000 kub m zmogljivosti pa so zgradili že lani, tako da so znižali uporabo nafte pri ogrevanju martinovk in zvišali količino plina, kar je bilo nedvomno v korist jeklarne. V njej delajo delavci v treh izmenah po 8 ur in obratuje neprenehoma. Ena martinovka daje na dan okoli 100 ton jekla, plavž pa 8000 do 9000 ton železa na mesec. Za pridobivanje jekla uporabljajo v glavnem staro železo, ki ga dobivajo iz raznih držav, v zadnjem času zlasti mnogo iz Nemčije; temu železu pa dodajajo grodelj, ki pride iz plavža.

Iz tega kratkega opisa dejavnosti v železarni je razvidno, da je osnovna proizvodnja doslej redna ter da koksarna, plavž in martinovki delujejo kot po navadi, le valjarna je skrčila delo. Plin, ki ga pridobivajo v koksarni pri spreminjanju premoga v koks, je postranski proizvod in ga razen za notranjo uporabo dajejo na razpolago ACEGAT do 55.000 kub. metrov na dan. Iz tega pa je tudi razvidno, da ne gre za temeljito obnovo martinovk, koksarne in plavža, saj proizvajajo moderni plavži do trikrat več železa na dan, kot ga proizvaja škedenjski, martinovke pa ogrevajo ponekod že z električno energijo.

Res pa je, da je železarna ILVA v Škednju le ena izmed petnajstih, ki jih ima to podjetje tu in v Italiji ter da se je v marsikateri železarni v Italiji proizvodnja skrčila. Tu pa imajo sedaj za 6 mesecev zalog in govore proti skrčenju dela razni razlogi. Zato se pač ne sme nasedati kominformovski propagandi, ki skuša orisati položaj v ILVI sila pesimistično, niti verjeti trditvam o koreniti obnovi naprav, ko gre v glavnem le za njihovo popravilo, seveda razen že omenjene aglomeracije.

Kot vse kaže, ne grozi delavcem železarne vsaj trenutno nobena nevarnost odpustov. S tem nikakor ne mislimo trditi, da se ne bi mogla taka nevarnost v bodočnosti pojaviti. Ne smemo namreč zapirati oči pred splošno politiko industrijcev v Italiji in pri nas in pred njihovo ofenzivo proti pravicam delavstva. Prav tako so jasne njihove težnje po skrčenju obratov in po odpuščanju delavcev, saj smo prav te dni zaznamovali nove odpuste zlasti v mali in srednji industriji. Toda pri tem pa moramo biti stvarni in ne napovedovati odpuste tudi tam, kjer jih vsaj sedaj ni pričakovati.

Vsekakor mora biti delavstvo budno. Vprašanje pa je, kako je treba reagirati na politiko delodajalcev. Boriti se je treba, ko grozi konkretna nevarnost, saj tako se tudi delavci laže vključijo v borbo. Zgrešeno pa je, voditi nekako borbo proti mlinom na veter, ker pomeni to samo trošenje sil in gotov neuspeh. Zato se vprašamo, ali je konkretno v primeru ILVE v sedanjem stanju današnja stavka upravičena in ali lahko obeta uspeh. Ob izkušnji zadnje stavke 30. marca, ki se je je udeležilo le 47 delavcev, je odgovor na omenjeno vprašanje lahko samo negativen. Predvsem niso delavcev pripravili za borbo, niti jih prepričali o njeni umestnosti. Razen tega je delavstvo v ILVI zaradi zgrešene politike kominformovskih sindikatov pasivno in ne zaupa sindikalnemu vodstvu. Napovedati v tem ozračju in brez slehernega konkretnega in neposrednega razloga stavko pomeni tvegati neuspeh in s tem še večjo demoralizacijo delavcev, kar bo že tako šibki sindikalni zavesti še bolj škodilo, kar pač ni v interesu delavcev, marveč delodajalcev. Sploh pa je že tako napovedovanje kratkih stavk brez vsake mobilizacije in ob vnaprejšnji brezbrižnosti delavstva nesmiselno. Delavci so tudi že siti naročenih in zapovedanih stavk, ki prav zato ne morejo biti občutene, ker se njihova nujnost ne poraja iz potreb delavcev samih.

Nujno pa je vzbuditi v delavstvu sindikalno zavest in takoj začeti ustvarjati pogoje za bodoče borbe, ki delavce nedvomno čakajo. Zato pa je treba delavcem jasno govoriti ne pa jih varati z demagoškimi frazami. Naloga razredno zavednih delavcev je, prepričati vse delovne tovariše, da je sedanje sindikalno mrtvilo nevarno in da lahko postane usodno. Delavstvo mora pritisniti na vodstvo sindikatov, da ustvarijo enotnost, in da odpravijo vse, kar delavce loči. Najlepša prilika za ustvaritev te enotnosti pa je ravno bližnji prvi maj, ki bi ga morali vsi delavci skupno in enotno praznovati prav na Velikem trgu ter tako pokazati delodajalcem, da bi vsi njihovi nadaljnji poskusi odvzemanja pravic in kruha delavcem naleteli na soglasen odpor. Prav taka skupna manifestacija bi ponovno vrnila sindikatom tisto mesto, ki jim gre v odnosu razrednih sil in v proizvodnji. Šele ko se ustvari takšna borbena enotnost, ko bo konec pasivnosti in nezaupanja delavcev, bodo ustvarjeni tudi pogoji za uspešno borbo. Napovedovanje stavk, kakršna je današnja, pa ob vsej sedanji pasivnosti in ob nekonkretnih ciljih lahko delavstvu samo škodi.

Danes seja tržaškega občinskega sveta

Danes ob 18. uri bo redna seja tržaškega občinskega sveta. Na dnevnem redu je imenovanje predsednika upravne komisije ACEGAT; imenovanje upravne komisije ACEGAT; ureditev zavarovanja voditeljev tranvajske službe ACEGAT; sporazum o filobusni progi štev. 20 itd.

Na zadnji seji občinskega sveta pa je bilo sporočeno, da bo za danes na dnevnem redu razprava o stanovanjskem vprašanju na podlagi poročila, ki ga je podal župan. V obvestilu občinskim svetovalcem ni pojasnjeno zakaj je bila ta točka dnevnega reda črtana za današnjo sejo.

Seja upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Včeraj popoldne je bila na županstvu v Nabrežini seja upravnega odbora devinsko - nabrežinske občine. Župan je poročal o svojem obisku pri predsedniku cone dr. Miceliju, za tem so pa govorili o letošnji občinski otroški koloniji ter sklenili, da bo kolonija tudi letos v Cella di Ovaro. Nadalje so se pomenili glede šole v Mavhinjah, potem pa o šoli v Sesljanu, katero bi radi vzeli v najem Avstrijci za otroško kolonijo. Če Avstrijci ne bodo sprejeli predloženih pogojev, bodo šolo v poletnih mesecih oddali v najem organizaciji IRO, ki je tudi stavila svojo ponudbo.

Končno so se še pomenili o raznih javnih delih in o SELAD.

POROČILO DR. DEKLEVE O NEDELJSKEM SESTANKU NA SEJI IZVRŠNEGA ODBORA OF

Nov kominformovski poskus razbijanja enotnosti Slovencev

Ado Slavec in ostali kominformovski svetovalci se enotnega sestanka slovenskih svetovalcev niso udeležili, čeprav so ga nedavno sami predlagali, ker jim je udeležbo prepovedala Vidalijeva namestnica Marina Bernetič

Po sinočnji žalni seji izvršnega odbora Osvobodilne fronte je bila delovna seja, na kateri se je razpravljalo o stališču svetovalcev izvoljenih na Listi slovenske skupnosti glede imenovanja novega conskega predsednika ter s tem v zvezi o stališču Osvobodilne fronte, kot sestavnem delu LSS. Tov. dr. Dekleva je poročal o poteku sestanka, ki je bil sklican na podlagi soglasnega sklepa devinsko-nabrežinskega občinskega sveta glede enotnega nastopa po predhodnem predlogu kominformovskega svetovalca in občinskega odbornika Ada Vizintina Slavca. Kakor je znano, je bil po tem svojem predlogu Ado Vizintin deležen ostre obsodbe na javnem kominformovskem sestanku, na katerem sta Vidalijeva namestnika iz Trsta Pogassi in Marija Bernetič Vizintinov predlog označila kot «nasedanje titovskim manevrom in provokacijam», o čemer je naš list že obširno poročal. Ker mora kominformovski «nižji funkcionarji», med katere spada tudi Vizintin, slepo trditi, da je črno tisto, kar je belo, če jim tako ukaže Vidali ali Marija Bernetič, je bilo pričakovati, da se Vizintin in ostali kominformovski svetovalci Gratton, Skrk in Marizza sestanka, ki so ga bili sami predlagali, ne bodo udeležili. Tako se je tudi zgodilo.

Zaradi tega se je sestanek vršil brez kominformovskih svetovalcev, udeležili pa so se ga svetovalci LSS iz slovenskih občin, kakor tudi dr. J. Dekleva in dr. J. Agneletto kot slovenska svetovalca iz tržaškega občinskega sveta. Predmet razgovora je bil predlog svetovalcev LSS za resolucijo, v kateri se zahteva, da se izvedejo svobodne volitve predsednika cone, da bi moral biti conski podpredsednik Slovenec, v upravnem odboru pa bi moralo biti zastopano slovensko prebivalstvo po svojih predstavnikih. Na sestanku je bilo poudarjeno, da so kominformisti z neizpolnitvijo svojega lastnega predloga o skupnem sestanku ponovno poskušali razbiti enotni nastop izvoljenih predstavnikov slovenskega življa glede tako življenjsko važnega vprašanja.

Po daljši razpravi je bila sestavljena posebna komisija šestih svetovalcev, ki naj do nedelje sestavi dokončno besedilo resolucije glede tega in drugih vprašanj, ki bo na ponovnem sestanku prediskutirana in podpisana v nedeljo 19. t. meseca.

Sledila je diskusija o poročilu tov. Dekleve, v kateri so člani izvršnega odbora odobrili stališče predstavnikov OF na nedeljskem sestanku svetovalcev LSS. Prihodnja seja izvršnega odbora bo predvidoma v četrtek.

SNG ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

V soboto, 18. aprila 1953 ob 20.30 uri
v AVDITORIJU v TRSTU
PREMIERA
„Mrtvi ne plačujejo davkov"

Spisal: Nicola Manzari
Režiser: Ljudevit Crnobori
Prevedel: prof. Ivan Savli
Scena in kostumi: Jože Cesar

Osebe: Marko Vecchietti - Modest Sancin; Amalija, njegova žena - Elza Barbičeva; Gertruda, tašča - Leli Nakrstova; Marjela, hotelirjeva hči - Zlata Rodoškova; Župan - Rado Nakrst; Baratti - Ernest Zega; Nikola, gostilničar - Jožko Lukeš; Rafael, vratar - Josip Fišer; Gigi, prekajevalec - Stane Starešinič; Giufredi, občinski tajnik - Stane Raztresen; Barabò, hišni posestnik - Julij Guštin; I. stražnik - Silvij Kobal; II. stražnik - Srečko Košir; Sodni uradnik - Marij Marsič. — Obiskovalci: Valerija Silova, Tea Starčeva, Anton Požar, Danilo Turk, Lojze Starc.

V nedeljo, 19. aprila 1953 ob 20. uri
v AVDITORIJU v TRSTU
„Kovarstvo in ljubezen"
tragedija v petih dejanjih (devetih slikah)

Spisal: Friderik Schiller
Režiser: Modest Sancin
Prevedel: Fran Albreht
Scena in kostumi: Jože Cesar

KINO

Excelsior. 16.30: «Hiša uroka», Joseph Cotten, Barbara Stanwyck, Lolus Colhern.
Nazionale. 15.30: «Ivanhoe», Robert Taylor, Elisabeth Taylor, Joan Fontaine. Barvni film.
Fenice. 16.30: «Nemirna meja», Joseph Cotten, Shelley Winters, Scott Brandy. Barvni film.
Filodrammatico. 16.00: «Jetniki močvirja», Jean Peters, Jeffrey Hunter, Walter Brennan. Barvni film.
Arcobaleno. 16.00: «Ženska z železno masko», Luis Hayward, Patricia Medina. Barvni film.
Astra Rojan. 16.00: «Pariz je vedno Pariz», A. Fabrizi, Lucia Bose, Ave Ninchi.
Grattacielo. 16.00: «Koenigsmark», Pampanini, J. Pierre Aumont.
Alabarda. 16.00: «Sovražnica», Elisa Cegani, Frank Latimore, Cosetta Greco.
Ariston. 16.00: «Pustolovščine kapitana Blooda», Louis Hayward, Dana Drawe.
Armonia. 15.15: «Zmaga nad mračnjaštvom», A. Kennedy, P. Dow.
Aurora. 16.00: «Pojoč pod dežjem», Gene Kelly, Debbie Reynolds, Donald O'Connor. Uspeli glasbe; barvni film.
Garibaldi 15.00: «Slepa ženska iz Sorrenta», Antonella Lualdi, Paul Campbell, Vera Carmi.
Ideale. 16.00: «Prevara», N. Gray, G. Ferzetti. Del filma je bil snemen v Trstu.
Impero. 16.00: «Predsednica», Silvana Pampanini, Carlo Dapporto. Mladini izpod 16 let prepovedano.
Italia. 15.30: «Drugi časi», Gina Lollobrigida, Amedeo Nazzari.
Viale. 16.00: «Šakali v senci», Van Heflin, Evelyn Keyes.
Kino ob morju. 15.45: «Žrtvovani», J. Wayne, R. Montgomery.
Massimo. 16.00: «Jetniki teme», Milly Vitale, Folco Lulli, Armando Francioli.
Moderno. 16.00: «Srečen čas», Charles Boyer, Louis Jourdan, Linda Christian. Mladini izpod 16 let prepovedano.
Savona. 15.00: «Davidova pijanost», Van Johnson, E. Taylor.
Secolo. 16.00: «Rdeče peščine», Kirk Douglas.
Vittorio Veneto. 16.00: «Če me ljubiš, oprosti mi», L. Young, Jeff Chandler.
Azzurro. «Sovražnik nas poslušao», S. Laurel, O. Hardy. Film poln smeha.
Belvedere. 16.00: «Zračni mušketirji», S. McNelly, G. Russell.
Marconi. 15.30: «Tam kjer reka pada», James Stewart, Arthur Kennedy. Barvni film.
Novo cine. 16.00: «Tretji mož», Joseph Cotten, Orson Welles, Alida Valli, Anton Karras.
Odeon. 16.00: «Najlepša», Anna Magnani, Walter Chiari. Zgodba o materi, ki preveč ljubi svojega otroka.
Radio. 16.00: «Izzivanje zakona», G. Montgomery, Marie Vindsor. Barvni film.

S SESTANKA ODBORA OF ZA ZGONIŠKO OBČINO

Spravilnim delovanjem se širijo vrste OF

V prihodnjih 14 dnevih bodo sklicani širši sestanki OF po vaseh zgoniške občine

V soboto zvečer je bil v Zgoniku sestanek odbora Osvobodilne fronte za zgoniško občino, katerega se je poleg članov udeležil tudi tov. Stanko Bole od glavnega odbora OF. Na dnevnem redu so bila aktualna politična vprašanja, o katerih je spregovoril tov. Bole, organizacijska vprašanja ter obravnavanje nekaterih občinskih problemov.

Tov. Bole je najprej omenil splošni politični položaj v svetu, nato se je pa dalj časa ustavil pri karakterizaciji dogodkov v zvezi z «mirovno ofenzivo», ki jo je pred nedavnim začela SZ. Govoril je tudi o porazu De Gasperijeve politike v zvezi s potovanjem maršala Tita v London, potem je pa prešel na naš notranji politični položaj; kot prvo je omenil imenovanje Micelija za predsednika cone ter s tem v zvezi kritiziral ZVU, ki dopušča taka imenovanja v nasprotju s še sedaj veljavnimi določbami. Nato je govoril o povečani ofenzivi delodajalcev proti delavcem, pri čemer je navedel več konkretnih primerov ter ugotovil, da je le v enotnosti moč ter poroštvo za dosego uspehov na vseh področjih vsakodnevne borbe delovnega ljudstva. In prav zaradi tega je naloga OF, da aktivno deluje na ustvarjanju enotnosti, od česar ne bodo imeli koristi samo Slovenci v borbi za enakopravnost, temveč vse demokratično prebivalstvo sploh.

V tem smislu so prisotni razpravljali tudi o skupni akciji občinskih svetovalcev glede vloge, ki so jo predložili svetovalci LSS v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu. Kot je znano, so omenjeni svetovalci predložili zahtevo po svobodnih volitvah predsednika cone, zahtevali, da mora biti podpredsednik Slovenec, med tem ko mora biti v upravnem odboru predsedstva cone zastopano tudi slovensko prebivalstvo po svojih predstavnikih. Na sestanku so nato prisotni izjavili, da bodo akcijo vsestransko podprli ter jo tolmačili domačemu prebivalstvu.

Glede praznovanja delavskega praznika 1. maja dela tudi OF na tem, da pride do enotne manifestacije, na kateri bi združeni delavci pokazali svojo moč v enotnosti. Samo z enotno borbo se lahko uspešno zoperstavijo proti organiziranim in združenim silam delodajalcev. Omenili so tudi popoldanski nastop na stadionu «Prvi maj» v Trstu ter navedli glavne točke programa.

Župan zgoniške občine tov. Obad, ki je bil na sestanku prisoten, je navzočim objasnil nekaj najvažnejših vprašanj iz občinske problematike, potem so pa določili, da bodo v prihodnjih 14 dnevih organizirali po vaseh širše sestanke OF, na katerih bodo govorili o važnejših političnih in organizacijskih vprašanjih. Razveseljivo dejstvo, ki je bilo nato razvidno iz tajniškega poročila je, da se je v zadnjem času močno povečalo število članov Osvobodilne fronte, kar je nedvomno zasluga pravilnega delovanja odbora in članov sploh.

Člani odbora so nato razpravljali še o nekaterih drugih vprašanjih, pri čemer so omenili tudi značilen primer iz Saleža. V tej vasi so se mladinci pripravljali, da bi za pusta priredili skupno vaško družabno prireditev. Vse je bilo v najlepšem redu, dokler se ni sestala kominformistična celica in po direktivah od zunaj vplivala na svoje pristaše, da so odpovedali sodelovanje pri organizaciji vaške prireditve. Značilen primer, ki jasno karakterizira mišljenje baze in pritiska, ki ga izvaja nanjo kominformovska centrala. Vprašanje je seveda, ali bo centrali uspelo obdržati vajeti v rokah, ko pa vemo, da je stremljenje po enotnosti pri poštenih ljudeh vedno bolj občuteno.

Nič še niste zamudili

če niste v nedeljo podpisali pristopnice Dijaške Matice. To še vedno lahko storite. Če pa Vam Vaši znanci niso ponudili pristopnice v podpis, povprašajte zanjo pri poverjetnikih Dijaške Matice ali pa telefonirajte na številko 93-167. Pristopnico dobite na dom.

Hude posledice nerodnega padca

S prognozo okrevanja v 25 dneh so včeraj sprejeli na nevrološki oddelek 18-letnega Nerea Petruzzija iz Cereje pri Miljah, kateremu so ugotovili poleg možganskega pretresa tudi razne praske po čelu in nogah ter udarec v ramo z verjetnim zlomom leve ključnice.

Bolničarji miljskega odseka Rdečega križa so v bolnici izjavili, da so mladeniča že v takem stanju našli v njegovem stanovanju, Petruzzi pa nam je izjavil, da je med povratkom domov v nedeljo okoli polnoči nerodno padel na tla.

Kampanja proti eksplozivom

Tudi včeraj so imeli tehniki skupine odstranjevalcev min v okviru kampanje proti vojnim ostankom predavanja, in sicer v osnovnih šolah pri Domju, v Boljuncu, Dolini, Žavljah pri Sv. Barbari, Sv. Roku in v večerni šoli v Miljah. Pri predavanjih je bilo okrog 500 otrok, ki so z zanimanjem sledili izvajanjem govornikov.

Poleg suše še manevri

Včeraj so se na našem področju začele velike vojaške vaje, pri katerih sodelujejo kombinirane angloameriške čete. Vaje, pri katerih sodelujejo poleg pehote tudi lahki in težki motorizirani oddelki ter reakcijsko letalstvo, se bodo nadaljevale tudi danes. Popoldne so vaščani v Gabrovcu opazili tudi poveljnika angloameriške cone STO gen. Wintertona, ki se je mudil na «položajih».

Vojaške vaje so za naše kmete prava pokora. Tanki in kamioni uničujejo komaj pred nedavnim popravljene občinske in pokrajinske ceste, posebno še v zgoniški občini, kjer so poti posuli z drobnim gramozom. Tanki nadalje podirajo ograde in na novo zgrajene zidove, ki so jih kmetje postavili v zaščito pred nezaželenimi gosti. Pašniki so razorani, grmičevje potlačeno in izpuljeno. Kmetje s strahom ogledujejo težka vozila in na tihem prosijo, da ne bi zašla na njihovo...

Ob teh manevrih je treba zopet spregovoriti o ocenjevanju škode in seveda tudi plačevanju. Komisija, ki ocenjuje po vajah nastalo škodo, prihaja po navadi na mesto šele dolgo časa po zaključenih manevrih, ko so kmetje zidove morda že popravili in je trava na novo pognala. Ko pa je škoda ocenjena (običajno le malenkostno), mora oškodovani kmet tolikokrat v mesto, da s potmi in na izgubi časa, zapravi več, kot je pa za nastalo škodo dobil. Zato bi bilo prav, da se vprašanje ocenjevanja in plačevanja škode uredi tako, da bi kmetje potrebne listine prinašali na občino, kjer naj bi se tudi izplačevalo. Občina naj bo posrednik med uradom, ki prošnje rešuje in oškodovanci. Komisija, v kateri naj bodo tudi predstavniki domačinov, pa naj nastalo škodo pregleda takoj potem, ko so bile vaje končane!

Nezgoda v ladjedelnici

Zaradi rane na hrbtu z verjetno poškodbo hrbteničnih vretenc so včeraj sprejeli na I. kirurškem oddelku 18-letnega Agostina Lenocija iz Ul. Soncini, katerega je spremil v bolnico bolničar ladjedelnice Sv. Marka.

Otvoritev razstave ameriške knjige

Ob sporočilu, da bo v Zavezniški čitalnici v Ul. Trento odprta razstava ameriške knjige, si je mogoče kdo predstavljal, da bo dobršen del čitalniškega prostora spremenjen v razstavni prostor. Vendar pa temu ni tako, kajti prireditelju razstave se je zdelo važno, kot je v uvodu pred otvoritvijo povedal ravnatelj čitalnice prof. dr. Hamilton Mathes, pokazati nekaj pomembnejših izdaj ameriških del iz raznih področij. Tako na razstavi ni mnogo knjig, vendar pa dovolj, da morejo zbuditi zanimanje interesentov v posameznih panogah.

Razstava, ki bo odprta do 18. t. m., je vsekakor vredna obiska, zlasti še, ker je osebje čitalnice obiskovalcev vedno na razpolago s pojasnili.

Na otvoritvi razstave včeraj popoldne smo ob prisotnosti predstavnikov tržaškega kulturnega življenja opazili odsotnost nekaterih ljudi, ki bi jih na taki prireditvi pričakovali; nismo namreč videli nikogar od slovenske Narodne in študijske knjižnice. Mar Zavezniška čitalnica ne smatra za umestno njihovo navzočnost na razstavi knjige — vseeno če ameriške ali katerekoli?

Predsednik cone sprejel devinsko-nabrežinskega župana

Včeraj dopoldne je predsednik cone dr. Miceli sprejel na vljudnostnem obisku župana devinsko - nabrežinske občine g. Josipa Terčona. V daljšem razgovoru je župan prikazal novemu predsedniku vrsto občinskih problemov ter ga prosil, da bi interveniral na pristojnih mestih za njihovo skorajšnjo rešitev.

Tako mu je omenil brezposelnost ter problem ustanove SELAD, pri čemer je poudaril, da je večina delavcev, ki delajo v okviru SELAD, zaposlena pri delu za tržaške potrebe, vsled česar trpijo dela v območju devinsko - nabrežinske občine. Nadalje ga je prosil, da bi posredoval pri tržaški občini glede oddaje del pri stopnišču, ki ga bo treba napraviti za cerkev pri Jezuitih v Trstu, tako da bi delo dobili nabrežinski kamnoseki.

Ko so govorili o razvoju turizma, je predsednik cone sam predlagal nekaj novosti, a mu je župan pojasnil, da je marsikaj v načrtu pa se ne da uresničiti, ker ni za to potrebnih fondov. Predsednik cone je županu dejal, naj pripravi načrte ter obljubil, da se bo osebno zavzel za njihovo ugodno rešitev.

Končno je župan še omenil hudo stanovanjsko krizo ter prikazal, da bi bilo treba zaenkrat sezidati vsaj 50 stanovanj, če bi hoteli zadostiti najnujnejšim prošnjam

ZVEZA PROSVETNIH DELAVCEV

Jutri 15. t. m. točno ob 18. uri bo seja vodilnega odbora.

Osvobodilna fronta

IV. OKRAJ

Jutri 15. t. m. ob 20. uri bo seja izvršnega odbora IV. okraja. Prosimo za točno udeležbo.

IZ JUGOSLOVANSKE CONE STO

Razpravljanje zadružnikov o napredku kmetijstva

KDZ so v zadnjem času uredile 30 hektarov novih vinogradov

V soboto je bil v Kopru redni letni občni zbor okrajne zadružne poslovne zveze. Tu so izvolili novi upravni odbor in se temeljito pogovorili o delu v tekočem letu. Največ so govorili o izboljšanju kmetijstva, ki je ena najvažnejših gospodarskih panog v koprskem okraju. Doslej so se kmetijske zadruge pečale predvsem s trgovino, medtem ko so se z obnovo kmetijstva ukvarjale predvsem kmetijske delovne zadruge, ki pa so maloštevilne. V zadnjem času so KDZ uredile 30 hektarov novih vinogradov, kar je zanje sicer precej, medtem ko za celotno kmetijstvo to ne pomeni veliko. Z načrtno obnovo vinogradov in sadovnjakov se bodo morale pečati tudi kmetijske splošne zadruge, ki zajemajo večino kmečkih gospodarstev. Prvi koraki so bili napravljeni že lansko leto, ko so nekateri kmetje iz Nove vasi in še nekaterih drugih krajev združili svoje manjše parcele v velike komplekse, ki jih je možno obdelovati na moderen način. Ti kmetje seveda ostanejo še lastniki svoje zemlje, le komplekse obdelujejo skupno. Kmetom zadružnikom bo pri tem delu zlasti pomagalo podjetje «Vinosad», ki se bo izključno bavilo z obnovo in bo razpolagalo z modernimi stroji.

Na seji so tudi govorili o delu zadružnega podjetja «Fruktus», ki odkupuje kmetijske pridelke od zadrug. Po sklepu upravnega odbora bo to podjetje razdelilo zadrugam 14 milijonov dinarjev svojega dobička. Ali bodo zadruge razdelile ta dobiček kmetom ali pa ga bodo porabile za druge namene, o tem pa bodo odločili zadružniki sami.

Izvoz in uvoz koprskega okraja

V prvem tromesečju tega leta so podjetja in zadruge koprskega okraja izvozile v inozemstvo blaga v vrednosti okrog 144 milijonov deviznih dinarjev, medtem ko so v prvih treh mesecih lanskega leta izvozili za 50 odst. manj. Podjetje «Delamaris», ki izvaža izdelke ribje konservne industrije, je letos izvozilo že za 77 milijonov deviznih dinarjev blaga. Na drugem mestu med izvozniki je podjetje «Splošna trgovska».

V istem času so podjetja uvozila iz inozemstva raznega blaga v vrednosti nad 100 milijonov dinarjev.

TRAGIČNE POSLEDICE DIVJE VOŽNJE NEZNANEGA AVTOMOBILA

Včeraj umrl mladenič ki ga je v nedeljo povozil avto

V bližini mesta nesreče je policija našla okrvavljen ročaj avtomobilskih vrat - Mrzlično zasledovanje brezvestnega šoferja

Včeraj okoli 13. ure je na II. kirurškem oddelku bolnice podlegel poškodbam 21-letni elektricist Edmond Knaus iz Scala Bonghi, ki je v nedeljo zvečer postal žrtev prometne nesreče.

Mladega ponesrečenca so takoj po nesreči odpeljali v bolnico, kjer so ga sprejeli v resnem stanju, kajti zdravniki so ugotovili, da ima prebito lobanjo, 16-letni Giordano Stoppani, ki je Knausa spremljal v bolnico je izjavil, da je mladeniča podrl na tla neki avtomobil, ki je z veliko hitrostjo vozil po Nabrežju N. Sauro v smeri Sv. Andreja. Po nesreči je brezvestni šofer nadaljeval vožnjo in izginil. Nedaleč od mesta nesreče so našli na tleh okrvavljen ročaj vrat in policija domneva, da pripada avtomobilu, ki je nesrečnega Knausa podrl na tla. Policija je takoj uvedla preiskavo da bi identificirala brezvestnega šoferja, ki ni čutil dolžnosti pomagati nesrečnežu, ki ga je hudo ranil. Prometna policija je takoj po nesreči izdala poziv, s katerim poziva vsakogar, ki je bil blizu nesreče ali ki je opazil avto, da bi se oglasil na poveljstvu ali pa da bi telefoniral na št. 223 ali na 23-333. Baje je policija že identificirala šoferja, vendar ga ni mogla aretirati, ker je zbežal.

V resnem stanju zaradi trčenja motorja z avtomobilom

Včeraj okoli 20. ure so z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico 17-letnega Elia Busellata iz Ul. A. Emo in njegovega prijatelja 19-letnega Claudia Guglielma iz Ul. del Veltro, ki sta se, kakor so izjavili bolničarji rešilnega avta, malo prej na velikem ovinku kaka 2 km od Sesljana med vožnjo z motorjem, ki ga je šofiral prvi, zaletela v «Topolino». Po trčenju sta oba mladeniča padla na tla, kjer sta ranjena obležala. Oba so sprejeli na I. kirurškem oddelku in medtem ko bo Guglielmi zaradi raznih prask in udarcev okreval v 7 ali 10 dneh, je stanje Busellata, kateremu so ugotovili rano nad desnim očesom in udarec na čelu z verjetnim zlomom lobanjskih kosti, zelo resno.

NOCNA SLUZBA LEKARN

Davanzo, Ul. L. Bernini 4; Millo, Ul. Buonarroti 11; Mizzan, Trg Venezia 2; Harabaglia v Barkovljah in Nicoli v Skednju.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

Predlagane stroge kazni za udeležence pri tihotapstvu kave

Razen zapornih kazni od 2 do 8 let je tožilec zahteval za posamezne obtožence še globo od 55 do 117 milijonov lir

Proces o tihotapstvu kave iz proste cone v naše mesto gre h koncu. Po dolgotrajni razpravi, ki je trajala v presledkih več mesecev, je sodišče končalo zasliševanje prič in obtožencev in tako je včeraj prišel na vrsto tožilec De Franco. Tožilec je v svojem govoru spoznal vse obtožence za krive obtoženih dejanj ter zaključil s pripombo da je bilo tihotapstvo organizirano in da je obstajala skupina oseb, ki je vodilo to družbo z namenom, da prevari financo.

Ob koncu svojega govora je tožilec zahteval za Macchija, Trtanja, Kaszemecka in Schlipperja po 8 let in 5 mesecev zapora ter po 60.000 lir globe. V tem predlogu so zapopadena leta in meseci zaporne kazni za tihotapstvo, za podkupovanje, za prekršek proti prepovedi uvoza in za organizacijo tihotapske mreže. Za iste obtožbe je tožilec zahteval, da sodišče obsodi Komaulija, Premla in Borghesija na 6 let in 6 mesecev zapora ter na 50.000 lir globe, dalje Oliva, Villo, Ciccarellija, Vanicha, Del Fabbra, Bradaschio in Obersnela na 4 leta in 4 mesece zapora ter na 10.000 lir globe, medtem ko je predlagal za Martinza in Mazzela nižjo kazen in sicer za vsakega 2 leti zapora in 15.000 lir globe, ker sta sodelovala le kot težaka. Za vse je nadalje zahteval, da jih sodišče obsodi na plačilo minimalne denarne kazni, ki je po zakonu predvidena za tihotapstvo kave. Ta denarna kazen pa ni za vse enaka ter znaša od 55.000.000 do 117.000.00 lir. V naslednjih dneh bodo spregovorili odvetniki, zatem bo izrečena obsodba.

Predsednik: Ostoich; tožilec: De Franco; zapisnikar: Magliacca.

IZPRED ZAVEZNISKEGA VOJASKEGA SODISCA

Še vedno zasliševanja na procesu afere TRUST

Razprava proti obtoženim uradnikom tehničnega urada Trusta se je tudi včeraj nadaljevala z zasliševanjem prič. Vsi podjetniki ki so prišli pred sodnika, so potrdili to, kar so njihovi kolegi izjavili že v prejšnjih dneh, to je, da so prostovoljno dajali denar, da bi mazali in tudi iz bojazni, da jih ne bi več povabili k licitacijam. Svagelj je izjavil, da je Sinigu izročil 100.000 lir, ker mu je v prostih urah pomagal sestavljati račune in proračune in da ga je za njegovo delo še premalo poplačal. Tudi drugi podjetnik, Weissmann, je potrdil, da je nagrajeval nekatere uradnike kot je navada na trgu in ker se je bal, da mu ne bi več dodelili dela. Po zaslišanju zadnjega podjetnika Ruzziera so poklicali pred sodišče že znanega ameriškega arhitekta Oora, ki je že pričal. Slednji je obrazložil pomen nekaterih formularjev, ki mu jih je predložil tožilec.

Mr. Oor je obrazložil, da so to proračuni, ki so jih sestavljali v tehničnem uradu Catellani, Franzutti, Sinigo in delno Tromba. Te proračune so pripravljali še preden se je delo začelo in so jih predložili poveljniku inženirskega odseka v podpis. Šele ko je ta potrdil in podpisal proračun, je urad dobil potrebne fonde. Ko so imeli denar na razpolago, so povabili podjetnike k licitacijam.

Mr. Oor je pojasnil v zvezi s predložitvijo novega proračuna za isto delo, da je poveljnik inženirskega odseka, neki general, opazil v prvem proračunu, da nekaj ni v redu. Zaradi tega so odstranili vse obtožence iz pisarne in jih pripravili sodišču, medtem ko je moralo, tokrat samo ameriško osebje, pripraviti nov proračun, ki je bil seveda sestavljen na podlagi prvega.

Oba dokumenta, ki ju je tožilec predložil sodišču, da bi bila vnešena med akte, so pokazali tudi odvetnikom, ki so si ju ogledali, nakar so razpravo odložili.

GLEDALIŠČE VERDI

Danes ob 20.30 bo v že razprodanem gledališču prva predstava gledališke skupine «Teatro d'Arte Italiano» pod vodstvom Vittoria Gasmana in Luigija Squarzina, ki se bo predstavila s Shakespearjevim «Hamletom» v prevodu Luigija Squarzina.

Od konca predstave bodo vozili tramvaji in filobusi.

V jamo je padel

Z rešilnim avtom so zjutraj pripeljali v bolnico 40-letnega Emila Calvija iz Trebč št. 14, katerega so morali zaradi rane na čelu in prask na levem kolenu sprejeti s prognozo okrevanja v 8 dneh na opazovalnem oddelku.

Calvi je izjavil, da je med metanjem materiala v poldrug meter globoko jamo v žaveljskem industrijskem pristanišču, kjer je zaposlen pri tvrdki Rossetti, iz neznanih razlogov izgubil ravnotežje in padel v globino, pri čemer se je ranil.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE KOPER

PREMIERA
četrtek 16. aprila 1953 ob 20. uri

PONOVITEV
petek 17. aprila 1953 ob 20. uri

KLABUND - ŽUPANČIČ
„KROG S KREDO"

Kitajska igra v štirih dejanjih (petih slikah)

Režija: IGOR PELAN — Scena: inž. arh. VIKTOR MOLKA — Scenska glasba: VLADIMIR LOVEC

Ples sestavil Hiti Slavko.

SPORED SLOVENSKIH FESTIVALNIH ODDAJ

15. IV. 1953 — 18.15-19.00 — Štiri stoletja jugoslovanske glasbe: **Vatroslav Lisinski,** glasbenik ilirskega preporoda.

6. V. 1953 — 18.15-19.00 — Štiri stoletja jugoslovanske glasbe: **glasba v dnevih borbe za osvoboditev Makedonije.**

13. V. 1953 — 18.15-19.00 — Štiri stoletja jugoslovanske glasbe: **slovenska glasba od Academie philoharmonicorum do Glasbene Matice.**

20. V. 1953 — 18.15-19.00 — Štiri stoletja jugoslovanske glasbe: **slovenska glasba na prehodu v 20. stoletje.**

27. V. 1953 — 18.15-19.00 — Štiri stoletja jugoslovanske glasbe: **sodobna slovenska glasba.**

RADIO

TOREK, 14. aprila 1953

JUGOSLOVANSKE CONE TRSTA

254,6 m ali 1178 kc

7.00 Poročila. 7.15 Slovenske narodne. 13.30 Poročila. 13.45 Lahka glasba. 14.30 Iz športnega sveta. 14.40 Domači zvoki. 17.30 Harmonika v ritmu. 17.40 Jugoslovanske narodne pesmi in plesi. 18.00 Večerne vesti. 20.00 Giacomo Puccini: «Tosca» opera v 3 dejanjih. 22.10 Pojem in plešem. 23.10 Glasba za lahko noč. 23.30 Zadnja poročila.

TRST II.

306,1 m ali 980 kc-sek

11.30 Lahki orkestri. 12.00 Novi svet. 12.45 Poročila. 13.00 Glasba po željah. 14.00 Poročila. 14.15 Lahke melodije. 17.30 Plesna glasba. 18.15 Prokofjev: Koncert za klavir in orkester v C-duru. 18.40 Glasba iz baletov. 19.00 Tehnika in gospodarstvo. 19.10 Pestra operna glasba. 19.45 Poročila. 20.00 Priljubljene melodije. 20.45 Vaška glasba. 21.00 Citamo za vas. 21.30 Večerne melodije. 22.00 Čajkovski: Simfonija št. 6. 22.42 Koncert pianista Danila Švare. 23.05 Nekaj valčkov in tangov. 23.15 Poročila. 23.32 Polnočna glasba.

TRST I.

11.15 Gorske pesmi. 11.30 Beethoven: Druga simfonija v D-duru. 12.15 Napolitanski orkester in vaja melodije in pesmi pod vodstvom G. Anopeta. 14.25 Ritmi in pesmi. 19.20 Koncert kvarteta radia Trst: Mendelssohn: Kvartet v a-molu. 22.40 Koncert zbora FARI. 23.30 Plesna glasba.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA — odsek za zgodovino in etnografijo se prav iskreno zahvaljuje Ladislavu Sirku — Jožinovemu (bratu pok. slikarja Alberta Sirka) iz Sv. Križa za darovano staro kraško skrinjo in star zglavnik s kraškega ognjišča.

Izleti

PRENESEN IZLET MOTOKLUBA «JADRAN»

Motoklub «Jadran» z Opčin obvešča vse svoje člane, da je dvodnevni izlet v Ljubljano, zaradi tehničnih ovir prenesen na nedeljo 19. t. m.

Razna obvestila

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

CERKVENE POROKE: kaplar ang. voj. Norman Farndon in gospodinja Bianca Bianco, pleskar Giovanni Lucini in kuharica Paola Vitelli.

UMRLI SO: 60-letna Clementina Ridenti, 59-letna Giovanna Marca por. Decovich, 67-letni Gaetano Veronesi, 81-letni Francesco Polan, 85-letni Giovanni, 43-letni Giordano Neri, 55-letni Lodovico Mario Gortan, 62-letni Federico Barbariol, 77-letna Rosa Ritossa por. Bonetti, 46-letni Arnaldo Brezzi, 81-letna Silvestra Petrich vd. Andriassevich, 76-letni Adolfo Tedeschi, 78-letni Giovanni Marcola, 42-letni Orlando Zongaro, 66-letni Paolo Michelazzi, 81-letna Barbara Novy vd. Friedrich, 77-letna Mattea Lucas vd. Degobbis, 86-letna Adda Maria Rusca.

ADRIA EXPRES
ADEX IZLETI
Enopoldnevni izleti 25. in 26. aprila v
POSTOJNO
ŠTANJEL
RIHEMBERK
DORNBERG
MATERIJO
SLIVJE
Vpisovanje do četrtka 16. t. m. pri «Adria-Express» — Ul. F. Severo 5-b — Tel. 29243 od 29. aprila dalje.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega soproga, očeta, brata in strica

KARLA KALCA

izrekamo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so z nami sočustvovali v tem težkem trenutku ter vsem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu spremljali na poslednji poti. Posebno pa se zahvaljujemo tistim, ki so mu stali ob strani, vsem darovalcem cvetja in č. g. Lojzetu Župančiču.

DRUŽINA KALC

Gropada, 13. aprila 1953.

Boris Ziherl:

LIK BORISA KIDRIČA

Tovariša Petra ni več med živimi...

Vse se upira v nas ob neizprosnem dejstvu, da je prenehal živeti, snovati in delati mož, s čigar imenom je in bo ostalo neločljivo povezano najusodnejše in najveličastnejše razdobje slovenske zgodovine, četrt stoletja, ki ga obeležuje pripravljanje, ostvarjevanje in utrjevanje naše ljudske, socialistične revolucije.

Sedmošolec-komunist

Prav letos poteče petindvajset let, odkar je bil sedmošolec Poljanske gimnazije Boris Kidrič, edini sin uglednega slovenskega učenjaka — sprejet v Partijo komunistov in pričel stopati po poti proletarskega borca-revolucionarja. Delavsko gibanje v Jugoslaviji je tedaj šlo naproti najtežjim preizkušnjam. Od tega, kako bo te preizkušnje prebilo, je bil odvisen ves njegov nadaljnji razvoj, je bilo odvisno, kakšna bo njegova vloga v boju naših ljudskih množic za svobodo in napredek. Spričo rastočih družbenih in nacionalnih protislovij, ki so s svojimi praktičnimi posledicami v temeljih ogrožale njeno vladavino, se je istikrat vladajoča buržoazna reakcija odločila za skrajno sredstvo. Uvedla je odprto monarho-fašistično diktaturo, ki je bila predvsem naperjena proti delavskemu gibanju in njegovi komunistični avantgardi, v katerih je reakcija videla svojega najnevarnejšega nasprotnika. Njen strateški načrt je bil navidez preprost, praktično pa se je pokazal kot neizvedljiv: razbiti revolucionarno delavsko gibanje, pozapreti in če treba tudi fizično uničiti njegove najpredanejše borce, komuniste. Če je ta načrt praktično pokazal kot neizvedljiv, tedaj posebej na Slovenskem gre za to hvala predvsem takim ljudem, kakršen je bil pokojni Boris Kidrič.

Med ilegalnim delom in zaporom

V tem razdobju, ki tvori morda nekoliko manj znano poglavje v življenjepisu velikega slovenskega revolucionarja, je rastel tedaj še nepolnoletni dijak Kidrič in v neskončnih spopadih z buržoazno politično oblastjo, v nenehni borbi za obnavljanje, razvijanje in širjenje komunistične organizacije med Slovenci pričel razodevati tiste neizčrpne energije in umstvene sposobnosti, ki so, združene z brezmejno predanostjo stvari delovnega ljudstva, tedaj in kasneje vzbujale spoštovanje in ljubezen pri tovariših, pri vrednem sovražniku pa neprikrito občudovanje.

Naj v najsplošnejših obrisih obeležimo pot, ki jo je pokojni Boris Kidrič prehodil v prvem desetletju svojega revolucionarnega dela: ilegalno organiziranje delavske mladine in doraščajoče napredne inteligence v letih 1928-29, eno leto zapora v mariborski kaznilnici, povratek in iznova ilegalno delo, ki so ga dostikrat prekinjali daljši ali krajši preiskovalni zapori; odločilen prispevek k vzpostavljanju široke mreže partijskih organizacij po vsej Sloveniji, k oživljanju revolucionarnega delavskega gibanja na sploh v letih 1930—35; boj za enotnost vseh slovenskih nacionalnih demokratičnih sil, za svobodo in enakopravnost slovenskega naroda; leta emigracije 1935 do 1939; vrnitev v domovino in spet večmesečni preiskovalni zapor; neumorno politično in organizacijsko pripravljanje slovenskih delovnih množic na usodna in odločilna leta Osvobodilne vojne proti tujim fašističnim okupatorjem in njihovim domačim hlapcem.

Osvobodilna vojna

Že v tem razdobju je postal tovariš Kidrič poleg Edvarda Kardelja in Toneta Tomšiča najvidnejša osebnost v demokratičnem, antifašističnem gibanju na Slovenskem.

Vloga tovariša Kidriča v Osvobodilni vojni in v povojni socialistični graditvi; njegove zasluge za politično in vojaško organizacijo osvobodilnega gibanja na Slovenskem, za teoretično utemeljitev in praktično usmerjanje gospodarskega razvoja osvobojene Jugoslavije v pravcu nenehnega razvijanja in utrjevanja naprednih socialističnih teženj v naši družbeni stvarnosti, skratka, vse tisto, s čimer si je tovariš Kidrič zadnjih deset, dvanajst let pridobil zaupanje in spoštovanje ne le naprednih Slovencev, marveč vseh jugoslovanskih delovnih ljudi, — vse to je dobro znano vsakemu zavednemu državljanu naše zemlje in bi bilo nemara odveč govoriti o teh, vsem očitnih dejstev.

Zategadelj posvetimo v naslednjem svoje misli Kidričevi osebnosti, tistemu, kar je dajalo bistveno obeležje temu, v marsičem edinstvenemu človeškemu liku v naši družbi.

Mož prepričanja in mož dejanja

Boris Kidrič je bil mož prepričanja in mož dejanja. Oboje je v svoji osebnosti združeval do najvišje mere. Njegove odločitve in njegova dejanja so zmerom izhajala iz neomajnega prepričanja, da je tisto, kar dela, prav in v skladu z naprednimi težnjami družbenega razvoja.

To njegovo prepričanje je bilo zasnovano na obsežnem in temeljitem znanju, s katerim je že kot srednješolec presenečal svoje tovariše in ki ga je v svojem nadaljnjem razvoju nenehno kopičil ter praktično preverjal. Dostikrat se nisi mogel iznebiti vtisa, da imaš pred seboj renesančno celovito osebnost, ki dojema dogajanje v vsej njegovi razsežnosti in raznolikosti, ne da bi ji le ena pomembnejša plat življenja ostala tuja in neznana. Razgovor s tovarišem Petrom je bil za njegovega sobesednika zmerom doživetje, pa naj je zadeval konkretna gospodarska in politična vprašanja ali pa vprašanja, ki so videti bolj odmaknjena od neposrednih družbenih nalog, recimo filozofska in estetska ter književno — zgodovinska vprašanja. Kdor bo zbiral njegovo literarno zapuščino, bo poleg poglavitnih politično - ekonomskih študij, ki so tolikanj prispevale k rešitvi mnogih praktičnih gospodarskih vprašanj naše dobe, našel zlasti na straneh predvojne «Književnosti» in «Sodobnosti» njegove razprave s področja književne kritike in zgodovine, filozofske spopade z nasprotniki znanstvenega socializma itd., ki po svoji tehtnosti in dognanosti ne zaostajajo za njegovimi politično - ekonomskimi deli.

Silovita borbena narava

Njegova silovita borbena narava je bila nezdružljiva s «kabinetnim učenjakarstvom». Prepričanja, do katerih se je s svojim znanjem in v svoji praktični dejavnosti dokopal, so mu bila zmerom glavno izhodišče za zavestno, v zavesti neogibne družbene nuje, svobodno akcijo. Boris Kidrič je bil izrazit mislec, ki mu ni šlo zgolj za to da pojave družbenega življenja tolmači, marveč da na temelju doseženih dognanj o objektivnih zakonitostih njegovega razvoja pripomore k preobrazbi tega življenja, k razvijanju vse višjih in vse plemenitejših oblik človeškega sožitja. Skratka, bil je mislec - revolucionar v najpristnejšem smislu teh besedi. Bil je med najvrednejšimi predstavniki tiste inteligence, o kateri je že Lenin dejal, da se ima zategadelj pravico imenovati inteligenco, ker najzavestneje, najodločneje in najtočneje odraža in izraža razvoj razrednih interesov in političnih grupacij v vsej družbi.

Globina prepričanja je tovariša Petra nenehno vodila k naprednemu dejanju.

Ustvarjalna osebnost

Kot celovita ustvarjalna osebnost je tovariš Kidrič v obilni meri razpolagal s tistim čudovitim svojstvom, ki vsem zares velikim ljudem in humanistom omogoča vživetje v dušo in naravo drugega človeka, razumevanje drugega človeka. Kakor je bil zmerom neizprosen nasproti vsem, v katerih je odkril podlo misel in slab namen, tako je bil človeško prizanesljiv nasproti zmotam in slabostim ljudi s čisto vestjo. S tem svojstvom je dosegal čudeže zlasti med Osvobodilno vojno, ko je šlo za to, da se vse zares patriotične sile slovenskega in drugih jugoslovanskih narodov strnejo v enotnem osvobodilnem naporu v pravilnem spoznanju najneogibnejših družbenih predpostavk svobodnega narodovega življenja. Med subjektivnimi, ali še točneje, individualnimi činitelji naših zmag v letih vojne in v povojnem razdobju so prav posebno šteli ljudje s tem svojstvom.

Tovariš Kidrič je bil med tistimi, ki so prvi doumeli družbene premike, ki jih je zlasti v zadnjih dveh desetletjih doživela Sovjetska zveza, in nevarnost, ki jo utrjevanje birokratskih, državno-kapitalističnih teženj v tej deželi predstavlja za mednarodni socializem. Zato je od vsega začetka z vso silo svojega globokega, na temeljito poznavanje dejstev oprtega prepričanja tolmačil in branil Titovo zamisel svobodnega socialističnega razvoja v Jugoslaviji, ki naj ga jamči vse večje poglabljanje socialistične demokracije — nenehno praktično šolanje širokih delovnih množic za dejanske gospodarje njihove usode.

Marx je nekoč zapisal, da komunizem za nas ni stanje, ki naj bo vzpostavljeno, ideal, po katerem naj se ravna resničnost, marveč je komunizem resnično gibanje, ki naj sedanje stanje ukine.

Lik socialističnega človeka

Dostikrat pri nas razpravljamo o tem, kakšen naj bo lik komunista, kakšna moralna svojstva naj ga odlikujejo, da bo z vsem svojim ponašanjem lahko kar največ prispeval k oblikovanju novega človeka in nove družbe. Dostikrat pri tem rišemo idealne like ljudi, ki jih v resničnosti ni in ki jih resničnost morda nikdar ne bo takšnih ustvarila. Toda v naši resničnosti so živi ljudje, ki so se kalili v dolgotrajnih bojih za lepše življenje našega delovnega človeka, ljudje, ki jih je oblikoval komunizem kot resnično gibanje za ukinitev preživelih družbenih odnosov in ustanov. Ni si treba izmišljati idealnih likov, po katerih naj se ravnajo resnični ljudje. Živi ljudje, ki so se na temelju globokih spoznanj in v plemenitem zagonu svojih družbenih stremljenj povzpeli nad povprečje svojega časa, naj bodo vzgled novega človeka.

Tak vzgled nam je s svojim dejanjem in nehanjem zapustil tovariš Peter. V vseh svojih odnosih in v vseh svojih prizadevanjih nam daje primer pravega socialističnega človeka, moralno najžlahtnejše osebnosti, o kakršni je nekdaj, pred davnim časom zapisal pesnik:

«To je bil mož, sodite ga po vsem:
ne bom mu videl več enakega».

Razodevajoč nam z vsem svojim življenjem, kakšen naj bo novi človek socialistične dobe, bo ostal tovariš Peter vedno med nami pričujoč. Živel bo v vseh, ki bodo v besedi in v dejanju šli za njegovim vzgledom.

Zadnji obisk maršala Tita pri Borisu Kidriču.

B. KIDRIČ NA ZBORU ODPOSLANCEV V KOČEVJU 1. 10. 1943.

„VSE ZA NAŠO VOJSKO!“

Tovariši! Ko ugotavljamo, da je naša Narodnoosvobodilna vojska najveličastnejši sad dveletne narodnoosvobodilne borbe, se moramo tudi zavedati, da smo dolžni svojo vojsko z vsemi močmi podpirati. Samo eno načelo mora danes veljati za naše zaledje. In to načelo se glasi: «Vse za našo vojsko, vse za našo fronto!»

Če bo med nami, tovariši in tovarišice, obveljalo to načelo, se smemo zavedati, da v resnici kujemo srečno bodočnost našemu mlademu pokolenju. Naša vojska se danes pripravlja na odločilne boje, na pohod v še neosvobojene kraje in pokrajine, na osvoboditev vse naše razkosane in zasužnjene domovine!

Tovariši! Ugotovili smo, odkod uspehi naše Narodnoosvobodilne vojske. Srce nam prekipeva ponosa, da smo ju ustvarili iz lastnih narodnih in ljudskih sil. Hkrati pa smatramo za svojo častno dolžnost, poudariti še to, da pri nas na Slovenskem Narodnoosvobodilne vojske ne bi moglo biti in tudi ne bi bilo, če ne bi drugi bratski nam jugoslovanski narodi prav tako iz lastnih sil ustvarili svoje narodne vojske in če danes ne bi bile vse narodne vojske narodov Jugoslavije združene v enotni Narodnoosvobodilni vojski Jugoslavije pod vodstvom preizkušenega vrhovnega komandanta tovariša Tita.

Tovariš Tito je bil, ki je razumel, kako je treba kovati Narodnoosvobodilno vojsko. Tito je bil, ki je razumel, da mora naša vojska temeljiti na ljudskih silah jugoslovanskih narodov. Titu ni bilo težko tega razumeti, saj je najpristnejši ljudski sin, delavec, kovinar, ki je iz lastnih sil postal, kar je. Tovariš Tito je bil, ki je razumel, po kakšni poti bo ta vojska zares postala narodna vojska, po kakšni poti bo ta zares postala vojska narodov Jugoslavije in ne vojska kake velikosrbske, velikohrvatske ali katere koli druge klike. Zato je tovariš Tito že od vsega začetka, hkrati ko je organiziral vrhovni štab Narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije, pokrenil tudi snovanje Narodnoosvobodilne vojske Slovenije, Narodnoosvobodilne vojske Srbije, Narodnoosvobodilne vojske Črne gore in Narodnoosvobodilne vojske Hrvatske. Prav tej genialni potezi tovariša Tita se moramo danes zahvaliti, da obstaja enotna, nerazdružljiva Narodnoosvobodilna vojska Jugoslavije.

BRATSTVO IN ENOTNOST JUGOSLOVANSKIH NARODOV

Ta vojska, ki ji poveljuje naš rodni tovariš Tito, je zares vojska narodov Jugoslavije. To ni vojska enega naroda, vojska vseh južnoslovanskih narodov je to, vojska Jugoslavije je to. Partizan, ki se danes bori na slovenskih tleh, pa naj bo Slovenec, Srb ali Črnogorec — in vi veste, tovariši in tovarišice, da imamo v Narodnoosvobodilni vojski Slovenije mnogo srbskih in črnogorskih tovarišev — ve, da se na naših slovenskih tleh bori tako za svojo slovensko kakor za svojo srbsko, črnogorsko in hrvatsko domovino. Slovenci, ki se bore na hrvatskih, srbskih in črnogorskih tleh, vedo, da se prav na teh tleh bore istočasno tudi za svojo slovensko domovino.

Tovarišu Titu in njegovi čudoviti vojski, ki jo je osnoval in ki jo vodi, se moramo danes zahvaliti, da imamo Antifašistično vječe narodne osvoboditve Jugoslavije kot enotno predstavništvo vseh južnoslovanskih narodov.

Tovariši in tovarišice! Drugi rezultat naše narodnoosvobodilne borbe je organizacija naše Osvobodilne fronte slovenskega naroda, je enotnost slovenskih narodnih množic, utelešena v Osvobodilni fronti.

Dvoje je bilo po zlomu stare, predaprilske Jugoslavije potrebno slovenskemu narodu. Prvič je bilo potrebno osnovati osvobodilno organizacijo na ljudskih silah, kajti le ljudske sile so sposobne, da uspešno zgrabijo v svoje roke narodno usodo. Drugič pa je bilo potrebno osnovati vsenarodno organizacijo in omogočiti vsem, ki smejo naglasiti, da so zavedni Slovenci, sodelovanje v njej. Povedal sem že, kako smo vodili borbo za tako organizacijo. Iz tega boja, tovariši, je nastal nov tip vseljudske organizacije slovenskega naroda, organizacije, ki smo jo osnovali na ljudskih silah in ji dali najglobljo ljudsko demokratično vsebino, hkrati pa ji zajamčili njen mednarodni značaj.

Osvobodilna fronta ne bi bila nikdar sposobna doseči uspehov, kakršne je dosegla, če ne bi bila zgradila svoje popolne enotnosti, če ne bi imeli danes v njej opravka s popolnoma enotno, vseljudsko organizacijo slovenskega naroda. Tovariši in tovarišice, zatrditi vam smemo, da Osvobodilna fronta ni več koalicija in skup različnih strank, strančic, grup in grupic. OF je popolnoma enotno vseljudsko gibanje slovenskega naroda. Tako enotno vseljudsko gibanje je zahteval vojni čas, zahteval ga je pa tudi najglobljji družbeni interes slovenskih ljudskih množic.

Nič čudnega ni, tovariši in tovarišice, če se je Osvobodilna fronta kot vsenarodno osvobodilno gibanje razvijala hkrati v slovensko narodno oblast. Saj je stara oblast stare, predaprilske Jugoslavije aprila 1941 propadla povsod na vsej črti! Osvobodilno gibanje, ki je pričelo čistiti slovensko zemljo okupatorjev, je nujno moralo dobivati značaj oblasti v korist slovenskega naroda in slovenskih ljudskih množic. Element oblasti Osvobodilne fronte se pojavi že v drugem razdobju razvoja Osvobodilne fronte, v razdobju množičnega poleta Osvobodilnega gibanja po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo. Že samo dejstvo, da je takrat nastala nekaka država v državi, dokazuje, da je Osvobodilna fronta že tedaj vsebovala elemente nove narodne oblasti. Taki elementi nove narodne oblasti so se seveda povečali v razdobju prvega osvobojenega ozemlja in so postali zlasti izraziti sedaj v razdobju drugega osvobojenega ozemlja.

V tej zvezi moramo poudariti istočasnost političnega gibanja Osvobodilne fronte in značaja nove narodne in ljudske oblasti, ki ga ima Osvobodilna fronta.

Tovariši in tovarišice! Iz vseh uspehov Osvobodilne fronte, iz dejstva, da so v Osvobodilni fronti zastopane vse zares patriotične slovenske skupine ne glede na svetovni nazor, na tradicijo in na ožjo politično opredelitev v prejšnjih časih — iz vsega tega sledi, da je Osvobodilna fronta edini zakoniti predstavnik slovenskega naroda na naših slovenskih tleh.

Kdor se danes bori proti Osvobodilni fronti, se ne bori zgolj proti gibanju Osvobodilne fronte, temveč se bori tudi proti narodu samemu.

(Iz govora na zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju dne 1. okt. 1943)

Tovariš Boris Kidrič govori v Ajdovščini na Trgu na velikem mitingu potem ko je sestavil prvo vlado Ljudske republike Slovenije dne 5. maja 1945.

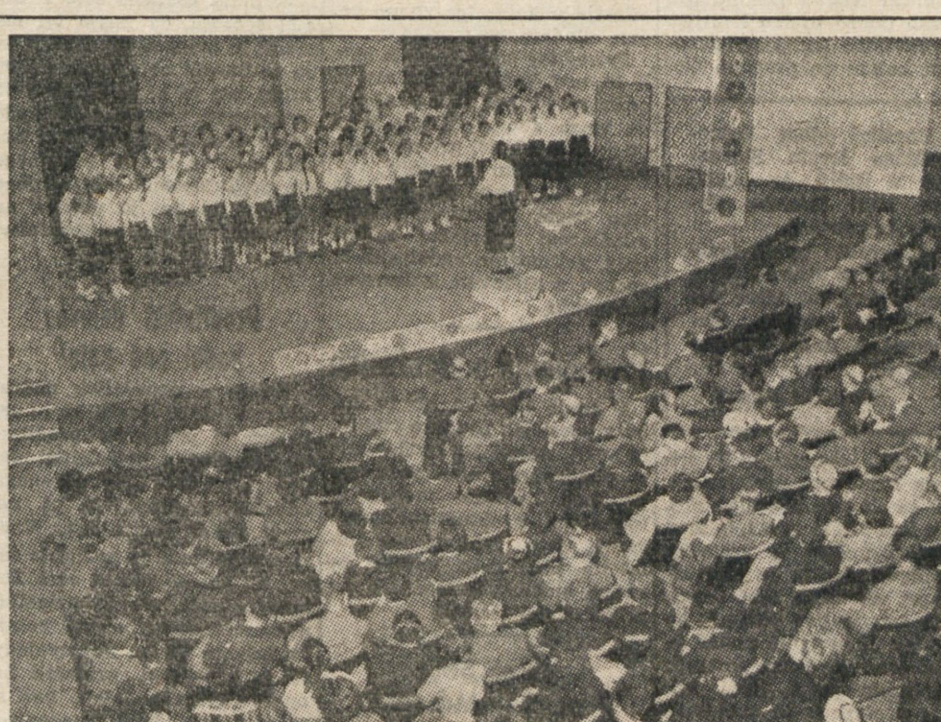

Mešani pevski zbor Nižje srednje šole pod vodstvom prof. Marije Zupančič.

RADIJSKI GLASBENI FESTIVAL

ŠTIRI STOLETJA JUGOSLOVANSKE GLASBE

Jutri prva oddaja koprskega radia

Kdor je na dan 1. aprila ob 21. uri poslušal program jugoslovanskih radijskih postaj, je verjetno sodil, da je postal žrtev hudomušne prvoaprilske šale, kajti vse postaje od Ljubljane do Skoplja so ob tej uri prenašale isto oddajo pod programskim naslovom «Štiri sto let jugoslovanske glasbe». Prvič v zgodovini jugoslovanske radiofonije so se združile vse radijske postaje z namenom, da priredijo radijski festival jugoslovanske glasbene kulture. Tej napredni, seriozni in globoko aktualni zasnovi se je pridružila tudi postaja Radia jugoslovanske cone Trsta, ki bo imela prvo festivalsko oddajo jutri od 18.15 — 19.00 ure in vse ostale ob določenih dnevih. RJCT bo različne festivalske oddaje priredil v treh jezikih, in sicer v slovenskem, italijanskem in hrvatskem jeziku, kar bo brez dvoma edinstven primer na neki radijski postaji.

Glasbena kultura nekega ljudstva je vselej bila rezultat vseh njegovih pridobitev, ustvarjalnih naporov in izkušenj, ki jih je nabral na poti svojega zgodovinskega razvoja. Ta in tak rezultat omenjenih pridobitev pomeni hkrati stopnjo njegove ustvarjalne moči, kreativnega napona in vitalnosti. Vsak narod namreč, pa tudi poedinec — umetnik, ki nosi v sebi ustvarjalno dinamiko in kreativno moč, teži za tem, da to moč izpove v umetniški obliki.

Če pa hočemo pronikniti v kulturo nekega naroda in v njene specifične značilnosti, po katerih se razlikuje od drugih, prav tako individualno diferenciranih kultur, je nujno, da spoznamo zgodovinske razmere, v katerih je ta kultura nastala. Saj umetnost kot odsev mentalitete neke skupnosti in umetnikove psihe ne more vzkliti tam, kjer nima stvarnih pogojev za razvoj tako kompliciranega socialnega, duhovnega in etičnega pojava. Umetniški izraz namreč ni preprost psihološki akt, niti takrat ne, kadar je prvobiten. Vzemimo za primer zgolj narodno pesem z vsemi njenimi okrnelimi in prvobitnimi lastnostmi, ki je zrcalna slika preproste, necivilizirane psihe. Tudi ta narodna pesem ima v sebi dokaj zapleteno mehaniko ustvarjalnega razvoja. Narodna umetnost, pa četudi je davninska, mora imeti globoke temelje — kakor sleherna druga umetnost — v čvrsti tradiciji. Toda različno od vseh drugih umetnosti je narodna umetnost tradicija, ki pa je tako dolgo živa, dokler živi ljudstvo samo. Preganjano ali zasužnjevano, ljudstvo ne izgubi svoje umetnosti, ker je le-ta sestavni del njegovega fizičnega in duhovnega življenja. Zato je tudi jugoslovanska narodna umetnost skozi stoletja ohranila svojo ustvarjalno moč, ker je v najhujših dneh — tedaj morebiti bolj kakor navadno! — predstavljala elementarno potrebo za ohranitev duhovne osebnosti svojega ljudstva.

Jugoslovansko ljudstvo v svoji zgodovini ni imelo svobode in notranjega ustvarjalnega miru. Kako naj bi torej ljudstvo, ki je bilo vselej na meji dveh svetov, med Zahodom in Vzhodom, na zorišču vplivov in zgodovinskih prelomnic, vselej v borbi za svojo svobodo in civilizacijo Evrope, v stoletni borbi s Turki, kako naj bi to ljudstvo pridobilo duhovni mir, urejeno in čisto notranjo spoznavo, urejenost in gotovost, ki je tako potrebna za ustvarjanje? Borba za ohranitev je vsrkala vse ostale ljudske moči. Srbsko ljudstvo v nenehnem boju s Turki, Slovenci pod težo germanskega škornja, a Bosna, Makedonija in Crna gora, odcepljene od sveta, od kulture, revne in zapuščene?

Relief jugoslovanske kulture, njene umetnosti in ustvarjalnih naponov je živ dokument zgodovinskih pogojev, pod katerimi se je skozi stoletja prebijala jugoslovanska duhovna aktivnost. Ali je potemtakem čudno, če na teritoriju, ob katerega so stoletja pljuskali pravi oceani nasprotij, udarcev in borbe za eksistenco glasbena umetnost kaže pretrgano črto razvoja,

JAKOB PETELIN - GALLUS

mučno napredovanje in vzpon do kulture in seveda težko borbo za lastno uveljavljanje?

Pravzaprav je težko prikazati celoten štiristoletni razvoj jugoslovanske glasbene kulture. To je delikatna naloga, predvsem zaradi dveh osnovnih dejstev: zgodovinski razvoj je spričo svoje burne strukture onemogočal kompaktno glasbeno sliko, saj je največ dobrih umetnin nastalo v zadnjih dvajsetih ali tridesetih letih — in kar je zlasti pomembno — še danes ni mogoče fiksirati prave zgodovinske perspektive do del mnogih ustvarjalcev. Mnoga značilna dela tudi ne bodo mogla biti predvajana povezano, ker je programski sistem RJCT trojezičen. Zategadelj je tudi kritični odnos do izbranih del bil težak in odvisen od mnogih faktorjev. Kljub temu pa bo Radio jugoslovanske cone Trsta v svojih 15 oddajah; od katerih bo pet oddaj v slovenskem; tri v hrvaškem in sedem v italijanskem jeziku, skušal čimbolj strnjeno prikazati kreativno moč in velik napredek jugoslovanske glasbene kulture, če imamo pred očmi okolnosti, v katerih je ta kultura rasla in se razvijala.

Radijski festival, ki bo zajemal glasbeno ustvarjanje Slovencev, Hrvatov, Srbov, Makedoncev, Črnogorcev in Bosancev, bo nedvomno nudil dovolj plastično sliko zgodovinskega razvoja jugoslovanske glasbe. Vsaka oddaja je opremljena s komentarjem izpod peres muzikologov skladateljev in javnih glasbenih delavcev. Njihovi kritični in tehtno dokumentirani teksti bodo poslušalca uvedli v posamezne epohe jugoslovanske glasbene zgodovine in mu predočili problematiko sodobne tvornosti in dejavnosti. Festival sam je razdeljen v smislu glasbenih kultur posameznih narodov in v okviru njih zgodovinskega razvoja?

Za primer navajamo oddaje, ki so posvečene zgodovinskemu razvoju slovenske glasbene kulture. Tri oddaje v slovenskem jeziku, in sicer 13. maja, 20. maja ter 27. maja bodo prikazale po sledečem vrstnem redu glasbeno tvornost pri Slovencih: «Slovenska glasba od Academiae philoharmonicorum do Glasbene Matice», «Slovenska glasba na prehodu v 20. stoletje» in «Sodobna slovenska glasba». V eni oddaji v italijanskem jeziku bomo slišali spored pod naslovom «Osebnost Jakoba Petelina — Gallusa», s čimer bodo zlasti poslušalci italijanske narodnosti spoznali ne samo velikega slovenskega skladatelja iz 16. stoletja, temveč tudi enega od največjih predklasikov drugega stilnega razdobja.

Ustvarjalni napori jugoslovanskih narodov so bili kronani z velikimi uspehi. Zgodovinske okolnosti niso zlomile njih zdrave moči. Od slovenske glasbe, pa Lisinskega in Mokranjca izza leta 1848, vse do danes se nenehno širi ustvarjalni proces. V relativno kratkem razdobju je glasbena kultura jugoslovanskih narodov v mnogočem dosegla raven evropske glasbene umetnosti, le-tej pa prav gotovo dodala svoj veliki in značilni delež. Pred glasbeno kulturo Jugoslavije je širok ustvarjalni horizont. S skrbno in tehtno oceno lastnih naporov in moči se bo ta kultura razvijala z naglico, ki bo presenetljiva spričo dejstva, da je ponekod na Zahodu glasbena kultura v taki krizi, da to lahko imenujemo dekadenca.

ODLOMEK IZ KNJIGE KOMISARJA ŠPANSKE REPUBLIKANSKE VOJSKE

„MOSKVA NAM JAVLJA...“

1.

Ko sem dospel v ministrstvo, mi je moj tajnik Simora izročil malo, zaprto pismo. V pismu je bila posetnica. Prečital sem jo:

«Dragi prijatelj, če nimate kaj važnega, vas pričakujem danes popoldne ob šestih na čaj. Moram se pogovoriti z Vami. Pozdravlja vas — Rosenberg».

Točno ob šestih sem bil v ambasadi.

— Hvala, da ste prišli — mi je rekel poslanik Rosenberg ter mi dal roko.

— Pričakujem nekega prijatelja. Želim vas spoznati z njim. Mnogo mi je do tega, da se osebno spozna z vami.

Rosenberg se je naglo dvignil in to z neko naglico, ki je izražala več kot navadno spoštovanje. Človek, ki je vstopil, je stisnil poslaniku roko, se obrnil proti meni in rekel v španščini;

— Tovariš Hernandez?...

— On, osebno.

— Jaz sem Markos...

Bil sem že navajen, da si «tovarišči» nadevajo španska imena in nisem temu dal nikake posebne važnosti. Pozneje sem zvedel, da se imenuje Sluskj in da je načelnik zunanjega oddelka GPU za Zapadno Evropo.

— Prišel sem za malo časa, za nekaj dni. Upam, da mi bodete oprostili, ker sem vas motil, toda... ni pametno, da me vidijo, kako stopam v vaše ministrstvo ali na sedež CK partije. Ta kraj je bolj diskreten ...in v Valenci je sicer toliko Rusov...

— Da, en Rus več ali manj, nihče tega ne opazi. Razen tega ne mislim, da bi imel kdo poseben interes zasledovati Ruse. Skoraj vsa policija je v naših rokah — sem rekel z nasmehom.

— Toda so tudi službe, katerih partija ne nadzira. Predvsem obveščevalna služba, tovariš Hernandez, sovražna špijonaža — je rekel z določeno ostrino.

Naslednjega dne sem se srečal s Josejem Diazom, ki je bil tedaj v Madridu. Mojemu naglemu prihodu v Madrid je bil vzrok sestanek prejšnjega dne. Razgovor z Rosenbergom in Markosom me je razburil. In upravičeno! Že nekoliko časa so se ponavljale aretacije in zelo čudna in več kot sumljiva « izginjanja » borcev mednarodnih brigad, in to pod izgovorom, da so Francovi špijoni, agenti gestapa in italijanske OVRA. Kaj so nameravali čekisti?...

— Vse to je peklenski labirint — mi je rekel Diaz, ko je slišal poročilo o mojem razgovoru z Markosom.

— Toda za to, kar se dogaja, smo odgovorni mi — sem rekel.

— Ti ljudje bodo na koncu postali popolni gospodarji,

— Slutim, — sem rekel — da se bo vse to končalo z javnim škandalom.

— Kako naj ga pa preprečimo?

— Moramo govoriti s političnimi svetovalci in jim reči, da ne soglašamo, da GPU nadaljuje s svojim delom za svoj račun, da razpolaga s posebnimi zapori, da v njih muči ljudi, da jih mori in da ljudje «izginjajo» iz njih. Ako hočejo pomagati, naj pomagajo, vendar morajo vedeti, da imamo republikansko policijo, nekoliko španskih zaporov in nekoliko zakonitih sodišč, ki sodijo sovražnikom.

— Govoril bom o tem s Togliattijem — je odgovoril Diaz.

— V Moskvi niso zadovoljni z Largom Caballerom — mi je rekel Diaz.

— Toda kaj se v tem skriva, Pepe?

— Vrag si ga vedi.

— Kaj hočejo v Moskvi... Caballero je postavil naše partijske tovariše na glavna poveljujoča mesta v vojski in komisarji so povečini komunisti. Internacionalne brigade praktično vodimo mi brez vsake kontrole... Policija, kakor vidiš, dela to, kar je Rusom všeč... Kaj jim ni prav? Hočejo svoje, se hočejo kriti — sem rekel.

— Kaj misliš s tem?

— Ne bodimo naivni, Pepe. Ves svet ve, da je naš dobavitelj Sovjetska zveza. Ve tudi to, da našo vojsko vodijo dejansko sovjetski vojaški strokovnjaki. Toda če gre republika iz poraza v poraz in če zaradi pomanjkanja materialnih sredstev ne more izkoristiti že dosežene zmage, Rusi slutijo, da bo prizadet njihov prestiž. Krivdo morajo vreči na nekoga. In ta nekdo ne more biti kdorsibodi, biti mora... predsednik vlade in minister obrambe, Largo Caballero in človek, ki uživa njegovo zaupanje, general Asencio.

— Jutri se vrnem v Valenco, pojutrišnjem se bo sestal biro — je rekel Diaz in s tem zaključil razgovor

Sestanek politbiroja je bil izredno važen. Sestanek plenuma bi moral biti čez nekoliko dni in izdelati bi moral «linijo» za komuniste.

Prisotni so bili vsi moskovski delegati: Stepanov, Kodovilja, Gere, Togliatti, Marty, kot organizator internacionalnih brigad in prvič Orlov, iz GPU, in Gajkins kot svetnik sovjetskega poslaništva. Od politbiroja KP Španije so bili vsi razen Pedra Martineza Cartona, ki je bil s svojo divizijo na fronti v Estremaduri. Torej več tujcev kot Špancev.

Ko so tisti, ki niso poznali sestava tega vrhovnega štaba in odnosov v njem, zvedeli, da se bo sestal, so občutili nekak nemir in razburjenje. Politbiro se posvetuje... politbiro bo sklepal...

Politbiro bo dobil ukaze. Politbiro je poštni nabiralnik za ukaze iz Moskve, ker je politbiro lutkovno gledališče, čigar lutke premika vešča roka kremeljskega samodržca.

Kot po navadi, je podal poročilo Jose Diaz.

— Meni ni jasno, zakaj moramo žrtvovati Caballera... S tem bi lahko izzvali sovraštvo večine članov socialistične stranke... anarhisti bodo podpirali Caballera... Očitali nam bodo, da pri vodenju vojne in politike stremimo k hegemoniji... Oslabili bomo vso fronto enotnosti in borbe... Izolirali se bomo od ostalih antifašistov...

Nastala je globoka, težka, tesnobna tišina, tišina presenečenj ali strahu. Tišina, v kateri vsakdo pričakuje, da nekdo drugi kaj reče.

Tega popoldneva je bil med nami pravi komunistični voditelj in pravi Španec, Jose Diaz. Položaj generalnega sekretarja partije je izzival zavist. Toda on ni kolebal, da bi ga obdržal. On je postavil Španijo nad samega sebe. Špansko ljudstvo bo to drago plačalo. Moskva ne pozablja niti ne odpušča. Kmalu mu bo izstavila svoj račun. Diaz bo v Stalinovi domovini končal s samomorom.

Prosil sem za besedo.

— «Tovarišči» — sem ostro in odločno rekel.... — Caballero je poslušno sprejemal nasvete sovjetskih «strokovnjakov». Bil je naša opora za združitev socialistične stranke s komunistično partijo... prekiniti z njim, bi pomenilo isto, kar razbiti našo borbeno fronto.... In zakaj, čemu?... To bi bila največja zmaga, ki bi jo darovali Francu....

Za besedo je prosil Stepanov.

(Nadaljevanje sledi)

TRST, torek 14. aprila 1958

VREME Vremenska napoved za danes: Napovedujejo še vedno jasno vreme s krajevnimi poobla̧čitvami. — Temperatura se bo nekoliko dvignila. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 17.6 stopinje; najnižja 9.2 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

RADIO Opozarjamo vas na sledeče oddaje: **Jug. cone Trsta:** 20.00: G. Puccini: «Tosca», opera v 3 dejanjih. — **Trst II.:** 18.15: Prokofjev: Koncert za klavir in orkester v C-duru. 22.00: Čajkovski: Simfonija št. 6. — **Trst I.:** 11.30: Beethoven: Druga simfonija v D-duru.

29. KOLO ITAL. NOGOMETNEGA PRVENSTVA

Triestini gre sedaj za „biti ali ne biti"

V seriji B vodi kljub nedeljskemu porazu Genova, vendar ne s tako gotovostjo kot Inter v seriji A

REZULTATI:

Serije A:

Fiorentina - *Atalanta	2-1
*Lazio - Como	2-0
Juventus - *Milan	2-1
*Napoli - Bologna	4-1
*Palermo - Pro Patria	2-0
*Sampdoria - Roma	2-2
*Spal - Novara	0-0
*Torino - Triestina	5-0
*Udinese - Inter	0-0

Serije B:

*Brescia - Genoa	3-0
*Cagliari - Modena	0-0
*Catania - Piombino	2-0
*Fanfulla - Vicenza	3-2
*Marzotto - Monza	1-1
Treviso - *Lucchese	2-0
*Padova - Legnano	1-1
*Siracusa - Salernitana	4-0
*Verona - Messina	2-1

V nedeljo se pravzaprav ni zgodilo nič posebnega v italijanskem nogometu. Se tak navijač Triestine bi si težko utvarjal, da bi mogli Tržačani prinesti iz Turina tudi eno samo točko. Toda prav visok poraz (5:0) pa je še bolj kričeče opozoril na kritičen položaj Triestine, ki je praktično že v družbi kandidatov za izpad iz prve lige. Da je za njo na lestvici trenutno še pet klubov, ne pomeni mnogo, če upoštevamo, da ima Triestina 25 točk in zadnji, to je Como, pa 21. In vendar je bila Triestina tam nekje, kjer se je zdelo, da ne more biti govora o nevarnosti. Če bi se spraševali o vzrokih takega nazadovanja, bi pač lahko dejali, da smo te vzroke v bistvu že ugotovili ob nekaterih igrah Tržačanov na domačem igrišču. Analize teh iger so bile take, da ni posebno čudno, če izvemo tudi za take rezultate, kot je nedeljski turinski.

Krepko si je popravila svoj položaja Fiorentina, ki je zmagala na tujem igrišču, in sicer proti Atalanti (2:1). Končno se to za klub, ki daje v državno reprezentanco več igralcev, tudi spodobi. Več ali manj predvidene so bile zmage Lazia, Napolija in Palerma v tekmah s Comom, Bologno in Pro Patrio. Preseneča pa nekoliko neodločen rezultat, ki ga je dosegla Novara v Ferrari proti Spal, to je proti moštvu, ki si je lani priborilo vstop v prvo ligo in je lansko sezono dobro igralo, medtem ko je letos med zadnjimi in tudi v stalni nevarnosti za izpad. Dosti bolje pa se ne godi Sampodrii, ki je tudi v nedeljo prepustila točko Romi, ki pa si jo je ta zaslužila.

Glavno zanimanje pa je v nedeljo veljalo tekmi med Milanom in Juventus. Rado se zgodi, da se tekme med tema dvema kluboma končajo z zmago gostujočih in tako je bilo tudi v nedeljo. Zmaga Turincev je sicer tesna (2:1), vendar ji ni kaj prigovarjati. Moštvi sta igrali odprto, deloma tudi lepo igro, ki bi pa morala vendar pokazati še kaj več; če namreč zopet izvzamemo inozemce, tedaj od italijanskega nogometa tudi med tema dvema vodilnima kluboma ne ostane kdo ve kaj. Milan je z nedeljskim porazom prepustil drugo mesto Juventusu, ki je posredno pomagal tudi Interju. Ta se je namreč z neodločenim rezultatom v Vidmu (zopet 0:0!) pomaknil naprej samo za eno točko, ki pa je vsekakor dragocena, ker je pridobljena na tujem; in Furlani so prejšnjo nedeljo v Trstu pokazali, da niso nasprotnik, ki se ga ni treba bati, pa čeprav se kdo predstavi kot prvak.

Prihodnjo nedeljo se stvar za Triestino lahko obrne dokaj na bolje. Seveda bi pa bilo treba zaigrati z resno voljo za celoten in ne le polovičen uspeh. Torino, Atalanta in Palermo, ki so vsi trije le za eno točko pred tržaškim moštvom, bodo morali v goste k nevarnim nasprotnikom, kjer bodo verjetno pustili obe točki. Tu se Triestini nudi priložnost, da si nekoliko popravi položaj. Z neodločenimi rezultati doma in z izgubljenimi igrami na tujem pa ni mogoče splavati na varen breg.

* * *

V seriji B vodi še naprej Genova, ki pa je preteklo nedeljo prejela precejšnjo «lekcijo» v tekmi z Brescio. Nevarno so ji za petami Legnano in Monza ter Cagliari. Sardinci so se nekoliko upehali, saj so doma odstopili točko Modeni, ki ni med najboljšimi. Pa tudi tekstilci iz Valdagna - Marzotto - niso zmogli več kot 1:1 v tekmi z Monzo, ki se je sedaj usidrala na tretje mesto v lestvici.

DAMASK, 13. — Nogometni klub «Vardar» iz Skoplja je v Damasku v Siriji odigral svojo zadnjo tekmo z reprezentanco sirijske milice. «Vardar» je tekmo izgubil z 1:2, čeprav je prejšnji dan proti istemu moštvu gladko zmagal s 3:0.

* * *

V Bruslju bo 15. aprila nogometna tekma med Hibernianom, škotskim prvakom, in dunajskim klubom «Austria».

KOPENHAGEN, 13. — Danska košarkarska reprezentanca je premagala Švedsko s 56:35. Po tej zmagi je danska košarkarska zveza sklenila, da se bo udeležila evropskega prvenstva, ki bo maja v Moskvi.

Istega dne kot tekma med ČSR in Italijo bi morala biti tudi v Budimpešti tekma med Madžarsko in Avstrijo. (Razen te glavne tekme pa bi moralo biti isto nedeljo še šest drugih srečanj med Madžari in Avstrijci). Vendar pa sedaj vse visi v zraku, kajti avstrijska nogometna zveza je v načelu sklenila, da ne pošlje svoje reprezentance v Budimpešto, če ne dobe madžarskega vizuma vsi avstrijski novinarji, ki bi ga želeli. Tega sklepa sicer ne bodo javno objavili, dokler ne bodo izgubili zadnjega upanja, da bi se stališče Madžarov v tem vprašanju spremenilo.

Zaradi žalovanja ob smrti tov. Borisa Kidriča v Jugoslaviji ni bilo nedeljskih športnih prireditev. Nogometne prvenstvene tekme bodo 16. t. m.

LESTVICA:

Inter	29	18	8	3	41	18	44
Juventus	29	15	8	6	67	35	38
Milan	29	15	7	7	53	28	37
Napoli	29	13	9	7	45	36	35
Bologna	29	15	4	10	46	38	34
Roma	29	12	7	10	44	39	31
Lazio	29	12	5	12	36	37	29
Udinese	29	9	10	10	37	44	28
Fiorentina	29	9	10	10	25	38	28
Torino	29	9	8	12	38	38	26
Atalanta	29	8	10	11	43	48	26
Palermo	29	9	8	12	36	44	26
Triestina	29	8	9	12	41	49	25
Sampdoria	29	7	11	11	28	37	25
Spal	29	5	14	10	30	34	24
Novara	29	7	9	13	31	45	23
Pro Patria	29	7	8	14	35	52	22
Como	29	8	5	16	22	38	21

PRIPRAVE ZA MEDNARODNE TEKME

Angleži so določili moštvo za turnejo po Ameriki v maju

Že ta mesec nastopita italijanski reprezentanci proti ČSR v Pragi in proti Grčiji v Atenah

LONDON, 13. — Angleška nogometna zveza je objavila imena 18 igralcev, ki bodo potovali na turnejo po Ameriki; Igrali bodo v Argentini, Čilu in Urugvaju nato pa tudi v ZDA. Za turnejo, ki bo prihodnji mesec, so določeni:

vratarji: Gilbert Merrick (Birmingham), Ted Ditchburn (Tottenham);

branilci: Alf Ramsey (Tottenham), Lionel Smith (Arsenal), Tom Garrett (Blackpool);

krilci: Billy Wright (Wolverhampton), Malcoln Barrass (Bolton), Jim Dickinson (Portsmouth), Harry Johnston (Blackpool), Ray Barlow (West Bromwich);

napad: Tom Finney (Preston), Ivor Broadis (Manchester City), Nat Lofthouse (Bolton), Redfern Froggatt (Sheffield Wednesday), Jack Froggatt (Portsmouth), Tom Taylor (Manchester United), John Berry (Manchester United), Roy Bentley (Chelsea).

Izbira teh igralcev poznavalcev britanskega nogometa ni presenetila, kajti izbrani igralci imajo res še največ mednarodne izkušnje in mnogi med njimi lahko igrajo na raznih mestih, kar je za tako večjo turnejo vsekakor važno. Nekoliko kritiziranja pa bo verjetno zaradi določitve 23-letnega Tommyja Taylorja, ki pač še nima izkušnje. Do nedavnega je še igral v drugi ligi in ga je nato pridobil zase Manchester United za 30.000 šterlingov. Sedaj je Taylor na čelu lestvice strelec z 28 goli, dvema več od Lofthousa.

Med izbranimi 18 igralci jih je samo pet, ki so igrali na tekmah za svetovno prvenstvo l. 1950, in sicer Alf Ramsey, Wright, Dickinson, Finney in Bentley.

Nič prijetna naloga ni izbiranje italijanske nogometne reprezentance za tekmo, ki bo 26. t. m. v Pragi. Čeprav Čehi dandanes ne uživajo tiste slave kot pred vojno, vendar nima noben gost v Pragi lahkega posla. Tajništvo italijanske nogometne zveze je pozvalo na trening v Bologno 30 igralcev (za reprezentanco A in B), ki pa s tem še niso definitivno določeni. Če na treningu ne bodo zadovoljili in niti na tekmi v nedeljo ne bodo pokazali prave forme, jih bodo pač morali nadomestiti drugi. Za sedaj so pozvani na trening naslednji igralci.

Za reprezentanco A:

vratarja: Moro (Sampdoria), Bugatti (Spal).

branilca: Corradi (Juventus), Cervato (Fiorentina).

krilci: Giovannini (Inter), Rosetta (Fiorentina).

krilci: Neri (Inter), Nesti (Inter), Bergamo (Lazio).

napad: Cervellati (Bologna), Mazza (Inter), Boniperti (Juventus), Pandolfini (Roma), Frignani (Milan), Amadei (Napoli).

Za reprezentanco B:

vratarja: Buffon (Milan), Giorcelli (Bologna).

branilca: Magnini (Fiorentina), Sentimenti V (Lazio).

krilci: Tognon (Milan), Giuliano (Torino).

krilci: Castelli (Napoli), Venturi (Roma), Bergamaschi (Como).

napad: Vitali (Napoli), Formentin (Napoli), Darin (Udinese), Bacci (Bologna), Fontanesi (Spal), Antoniotti (Lazio).

Določeno je že, da se bo reprezentanca A sestala 21. aprila v Comu ali kje v bližini. Naslednjega dne bo mogoče lahek trening. Od tu bodo reprezentanti odpotovali v Zuerich in nato z letalom v Prago.

GORIŠKI NEDELJSKI ŠPORT

KOŠARKA

Goriziana - Napoli 58-57 (29-30)

Na igrišču Telovadne zveze smo v nedeljo zjutraj prisostvovali zanimivi in razburkani tekmi med dvema ekipama, katerima je grozila zapustitev prvenstva A-lige. Goričani niso bili sicer v veliki nevarnosti, zadostovala jim je ena točka za gotovo rešitev; gostje pa so igrali eno svojih zadnjih kart za rešitve. V dveh naslednjih nedeljah bomo videli, kdo bo druga žrtev; prva gotova žrtev je Gallarate, druga pa Napoli ali Triestina. Napoli mora prihodnjo nedeljo igrati v Gradiški, kjer bo težko zmagal, Triestina bo sprejela Goričane, ki si bodo lahko dovolili luksus poraza. Zadnjo tekmo pa bosta odigrala Napoli in Triestina v Neaplju. Sicer bo prvenstvo morda zaključeno že prihodnjo nedeljo, če bo Napoli izgubil in če bo Triestina zmagala. Triestina ima 11 točk, Napoli pa 10.

V nedeljski tekmi so začeli Napolitanci napadati in kmalu prišli v vodstvo. Na igrišču sta dobesedno kraljevala Američana Mac Key in Smith, ki sta spretno režirala vso igro gostujoče ekipe. Goričani so odgovarjali, a razlika točk se je vedno višala v korist gostov. Dosegli so celo razliko desetih točk in že se je zdelo, da je za Goričane vse izgubljeno. Drugi polčas pa je videl prerojene Goričane, ki so se divje vrgli v napad, dosegli goste, jih celo prehiteli, vendar samo za eno točko. Od tedaj naprej nismo videli več nobene lepe akcije, ki bi bila izvedena s tehniko, ampak samo igranje posameznikov, ki so dali vse iz sebe, samo da bi njihova ekipa zmagala. Zadnje četrt ure so se številke na deski stalno menjavale. Napolitanci so se zopet oddaljili za sedem točk, vendar so jih Goričani še enkrat dosegli. Do zadnjega je bil izid neodločen. Končno, nekaj sekund pred zaključnim žvižgom, so Goričani zabili koš, ki jim je prinesel težko zmago.

Izmed Goričanov bi bilo težko pohvaliti koga, saj so se vsi izredno izkazali. Moštvi sta takole nastopili: Goriziana: Zorzi (20), Bensa (4), Punteri (2), Kocjančič (5), Rosa (13), Collini (5), Giorgi (7), Korsič (2). Napoli: Germano (3), Smith (16), Mac Key (21), Nociti, Ciardello (12), Di Capua (2), Del Vecchio (3), Baccalate, Errico, Cappone.

NEAPELJ, 13. — Na tukajšnjem teniškem turnirju je v finalu moških Američan Patty premagal rojaka Bartzena v štirih setih 5:7, 6:1, 7:5, 8:6. Pri mešanih dvojicah sta zmagala Ward in Davidson nad Knode in Worthingtonom 6:3, 6:3.

VISOKOSOLSKI DERBY

Gorica-Trst 1:1

V kratkem bo povratna tekma v Trstu.

Veliki derby slovenskih zamejskih visokošolcev se je končal neodločeno 1-1. Tržaški in goriški nogometaši so po enournih težavah okoli žoge zapustili igrišče z nasmehom na ustih. Rezultat je pravilen, a poteku igre bi še bolj odgovarjala dvojna nočla. Obe moštvi sta namreč prišli do gola nekako slučajno. Okoli dvajsete minute prvega polčasa je nekdo iz tržaškega napada nehote sunil žogo proti nasprotnemu golu, vratar jo je ujel, zopet izpustil, in slučajno prisotni Višnovec je usnje enostavno porinil v mrežo. Goričani so pretežno napadali, vendar je to bil tak napad da ne bi prišlo do gola brez pomoči (upravičene) sodnika žvižača. Branilec Tržačanov je v drugem delu igre namreč po nerodnosti porinil na tla nasprotnega napadalca. Oster žvižg in enajstmetrovka, pretopljena v gol (Korsič).

To je vse, kar bi lahko zanimalo kronista na tem srečanju. V ostalem dobra volja (posebno po tekmi), jeza nekaterih, ki so vse skupaj vzeli preresno, lepo sonce, pa tudi precej močna burja, ki je problem obvladanja žoge še bolj zapletla. V igri je komandirala žoga, igralci so jo slepo tubogali in tekali za njo, včasih kar po deset na kupu. V slabi družbi so pozabili kako se igra nogomet celo tisti ki sicer na medfakultetnih tekmah tržaške univerze dobro zastopajo svoje barve. Pohvalimo lahko Jankoviča in Volka na eni ter Korsiča in Sfiligoja na drugi strani. Igrali so na goriškem terenu. Tržačani so nastopili z nekaterimi gosti, ker so dekleta iz spremstva odklonile sodelovanje, fantov pa je bilo premalo. Že danes vlada med športno javnostjo veliko zanimanje za povratno tekmo, ki bo v kratkem v Trstu.

GORICA: Korošec; Sfiligoj, Hmeljak; Winkler, Jelen, Kržen; Zavadlav (Mrakič), Korsič, Sfiligoj, Lakovič, Bratina.

TRST: Kocjančič; Kerševan, Miljevič; Stepančič, Volk, Janković; Višnovec, Volčič, Baša, Berce, Lah.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

POMLADANSKI PRAZNIK V ŠTEVERJANU

Uspela kulturna prireditev ki naj bo spodbuda za nadaljnje delo

Lepa sončna Brda, odeta v pomladansko cvetje in brstje so včeraj sprejela številne Goričane in okoličane, ki so se odzvali povabilu števerjanske mladine, naj prisostvujejo mladinskemu prazniku.

«Med borovci», od koder je lep razgled na Gorico, Novo Gorico in prelepe planine onstran meje, za katerimi upravičeno tožijo naši planinci, se je ljudstvo zbralo že kmalu popoldne. Števerjanska mladina je tu pripravila bife, ki je žejnim in lačnim gostom nudil zelo dobro briško kapljico in prvovrstne kranjske klobase, za katere so posebno Goričani zelo navdušeni. V prijetnem razgovoru med znanci, ki so se ob tem prazniku srečali v lepi briški vasici, in med pripovedovanjem o vremenu je mineval čas in je bila nestrpnost nekaterih tako narasla, da jim je kar odleglo, ko se je ob 16 dvignil zastor in so se pred gledalce postavili števerjanski pevci. Pred njihovim nastopom je mladinec Saverio Rožič imel kratek nagovor, v katerem je omenil slabe pogoje, v katerih živi števerjanska kmečka mladina, in naporno delo na kmetiji za pridobitev vsakdanjega kruha. Kljub temu pa je našla dovolj časa za kulturno delo, kajti kultura druži in dviga ljudi nad vsakdanje življenje. O prireditvi je tov. Rožič dejal, da je plod požrtvovalnega dela in dobre volje posameznikov. Na koncu je še dejal, da bi se vsi ljubitelji slovenskega jezika morali zavedati škodljivosti strankarske razcepljenosti in se združiti pod kriljem slovenske besede.

Moški zbor «Briški grič» je pod vodstvom pevovodje Sošola ubrano zapel «Števerjansko pesem» in «Majsko rožo», v kateri je prišel do izraza predvsem lep glas števerjanskega baritonista. Dve domači deklici sta deklamirali po eno Župančičevo in Gregorčičevo pesem.

Vsem bo ostala v spominu burka v dveh dejanjih «Anarhist». Števerjanski mladinci, ki so, razen majhnih izjem, prvič nastopili, so presenetili občinstvo, ki ni pričakovalo tako odlične izvedbe zapletene burke. Posebno sta bila gledalcem všeč mladeniča, ki sta podala vlogi občinskega sluga Martinka in veleposestnika Debevca. Njuna nastopa sta dokazala, da se prav v ljudskih vrstah najdejo sposobni ljudje, ki jim je igranje prirojeno. Videti je bilo, da so se kmečki fantje dolgo trudili, da bi svojo vas povzdignili. Njihov nedeljski nastop lahko služi kot dokaz tudi ostalim slovenskim vasem, posebno pa Gorici, kaj vse je mogoče storiti z malo dobre volje.

Ob zaključku je števerjanski zbor zapel še Vodopivčevo «Bratje v kolo» ter znano pesem «Jadransko morje».

Prireditev se je končala okoli 18. ure. Večina gledalcev je odšla zaradi nadležnega mrzlega vetra domov. Kljub temu pa je bilo ob 20. uri na plesišču zelo veliko plesalcev.

Mladinski praznik je zelo lepo uspel in števerjanskim mladincem poplačal njihov trud. Želimo jim nadaljnjih uspehov v njihovem kulturnem delovanju.

Izvršilni odbor Demokratične fronte Slovencev v Italiji je poslal tov. Mihi Marinku sledečo brzojavko:

«Ob veliki izgubi tovariša Borisa Kidriča Vam izreka izvršilni odbor Demokratične fronte Slovencev v Italiji iskreno sožalje.

Izvršilni odbor».

Predavanje o planinstvu

V sredo 15. t. m. ob 20. uri bo v prostorih Ljudske čitalnice v Ul. Ascoli 1.I predavanje o planinstvu z naslovom «O planinah tostran meje» in tolmačeno s skioptičnimi slikami. Zato vabimo vse ljubitelje planin in narave, da se ga udeležijo. Obenem pa priporočamo točnost.

Izlet SPD na Sv. Mihael

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo 19. aprila t. l. izlet na Sv. Mihael. Planinci naj se zberejo v nedeljo ob 14.30 pri mostu v Sovodnjah.

Goričani in ostali se lahko pripeljejo v Sovodnje z avtobusom, ki odpelje s Travnika ob 14.

Ponesrečeni nogometaš

Na nedeljski nogometni tekmi, ki je bila v Moši, je igralec 22-letni Sergej Simeoni iz Podgore trčil ob drugega, ki ga je nehote sunil ob levo rame. Simeoni je kljub hudim bolečinam vzdržal do konca igre, nato pa ga je avto Zelenega križa odpeljal v bolnišnico Brigata Pavia. Službujoči zdravnik je ugotovil zlom leve ključnice, vsled česar so ga pridržali v bolnici, kjer se bo zdravil približno 40 dni.

Zdravljenje goveje živine proti jalovosti

Goriško županstvo opozarja kmetovalce, da bodo s 15. aprilom t. l. pričeli zdraviti govejo živino proti jalovosti v goriški in sovodenjski občini, in sicer:

v Ločniku pri mlinu bratov Azzano vsak četrtek ob 10;

v Pevmi pri Lipuščku vsak II. in IV. petek v mesecu ob 10;

v Sovodnjah pri Lutmanu vsako soboto ob 10.

Zdravljenje je brezplačno. Kmetovalci naj prinesejo s seboj potrdilo o žinozdravniškem pregledu.

Doklada za nestalne učitelje

Sindikat osnovne šole v Gorici sporoča, da imajo vsi nestalni in brezposelni učitelji, ki so službovali nepretrgoma dve šolski leti in ki so vplačali 12 prispevkov, pravico do doklade za brezposelnost. Prizadeti naj dvignejo na uradu socialnega skrbstva tiskovino za omenjeno doklado in naj jo vložijo na tem uradu 67 dni po prekinitvi dela.

Predilniški delavec padel pod kotel

Ko je v ponedeljek zjutraj 42-letni Albin Hvala, ki je zaposlen v podgorski predilnici, prenašal z nekaterimi delavci kovinasti kotel iz enega oddelka v drugi, je po nesreči padel pod njega. Vodstvo predilnice je poklicalo takoj na pomoč rešilni avto Zelenega križa, da je pripeljal ponesrečenca v mestno bolnico Brigata Pavia. Po pregledu so ga zdravniki pridržali na opazovalnem oddelku, ker si je verjetno zlomil medenico.

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in vso noč lekarna Al Moro (Alesani) v Ul. Carducci št. 12 - tel. 22-68.

Vas Žabnice v Kanalski dolini.

SPOR MED NAJEMNIKI IN USTANOVO TRE VENEZIE

Pokrajinski svet se je na lahek način izognil temeljiti razpravi o sporu

Precej verjetno bo že 23. aprila prišlo do sodne obravnave

Kot je že znano, traja spor med peymskimi najemniki in ustanovo Tre Venezie že precej časa. Ustanova skuša na vsak način razbiti enotnost naših kmetov, ki pa je tako trdna, da bodo spodleteli vsi njeni načrti.

V četrtek 9. aprila bi morala biti sodna razprava proti prvi skupini obtoženih najemnikov, ki so se uprli zahtevi ustanove naj odpovejo svojčas sklenjeno najemniško pogodbo. Na sodnijo je prišlo precej najemnikov, prisotna pa sta bila tudi oba odvetnika. Na zahtevo odvetnika Luzzatta, zastopnika civilne stranke, da potrebuje čas za odgovor na memorandum odvetnika Targiolija, je sodišče sodno razpravo preneslo na 7. maj. Tako bo torej prva skupina najemnikov imela razpravo šele 7. maja, druga skupina pa bo imela razpravo kot je bilo določeno meseca aprila.

Predstavniki ustanove in nekateri najemniki se bodo torej sestali na sodniji 23. aprila, ko bo verjetno prišlo do obravnave. Upamo, da so sodne oblasti že proučile gradivo in da jim ne bo težko ugotoviti, na kateri strani je pravica. Vsekakor ni na strani tistih, ki hočejo spraviti ob vsakdanji kruh nad sto družin. To jih mora prepričati tudi dejstvo, da je od spora odstopilo vsega 11 najemnikov, ker so nasedli obljubam ustanove, ki jim je trenutno preskrbela zaslužek, za katerega pa ne morejo biti tako gotovi, kot če bi današnja najemniška zemlja postala nekdaj kasneje z agrarno reformo, o kateri nočejo predstavniki oblasti nič slišati, njihova last. Vsi skupaj so ostali enotni in nepopustljivi v borbi za dosego pravice delovnega kmeta, ki mu je glavna skrb obdelovanje zemlje in preživljanje.

Tega so se najbrž premalo zavedali predstavniki vladne stranke na sobotni seji pokrajinskega sveta. Med drugimi točkami dnevnega reda je bila namreč tudi interpelacija o sporu z ustanovo Tre Venezie, o katerem je razpravljalo več pokrajinskih svetovalcev. Po obrazložitvi interpelacije, ki je poudarjala predvsem socialno stran tega vprašanja, je pokrajinski svet sklenil, da bi moral predlagati slovenskim najemnikom postavitev konkretnih predlogov oziroma zahtev ustanovi in sklenitev premirja, na kar bi morala ustanova pristati zaradi obojestranskih interesov.

Predlog je bil že postavljen na zadnjem sestanku najemnikov, v Pevmi, toda že takrat je bilo omenjeno, da ustanova noče nobenih neposrednih razgovorov, temveč hoče vso stvar doseči s pomočjo sodnije in različnih nakan, ki naj bi razbile enotnost najemnikov.

Z veliko večino so sprejeli sklep svetovalca Querinija, ki je predlagal naj bi pokrajinski svet čimprej pravilno rešil celotno vprašanje. Z veliko večino so njegov predlog sprejeli. S tem pa se je goriški pokrajinski svet na lahek način odkrižal razprave o sporu, ki je za slovenske prebivalce briških vasi življenjske važnosti.

Pokrajinski svet se je postavil na enako stališče kot ga je svojčas zavzel goriški občinski svet na interpelacijo tov. Bogomila Pavlina. Občinski pokrajinski možje v veliki večini branijo interese ustanove, ki zaradi materialnih interesov in zaradi hotenja, raznaroditi del slovenske goriške okolice, skuša zapoditi najemnike z njihove zemlje.

Za promet zaprta cesta

Pokrajinska uprava opozarja da je na podlagi prefektove odredbe od 11. aprila t. l. del pokrajinske ceste v Gradiški, imenovan «Viale Trieste», zaprt za vsak promet do 2. maja t. l. Za promet bo zaprta cesta, ki od zagrajskega mosta pelje do prve občinske ceste.

Dva mala požara

Zaradi preobilice saj se je v nedeljo okoli 11.30 vnel dimnik v hiši v Ul. T. Grossi 15. Zaradi hitre pomoči gasilcev ni bilo nobene škode.

Mestni gasilci so morali popoldne v Ul. del Carso 57, kjer je nastal požar v neki kleti. Tudi tu je pomoč gasilcev znatno omejila škodo. Lastnik kleti Makuc je bil oškodovan za 10 tisoč lir. Zgorelo je nekaj predalov stare omare in kletna vrata.

Čevlji UNRRA

Pokrajinski urad za mednarodno pomoč sporoča, da bodo 14. aprila pričeli razdeljevati zadnji delež moških nizkih čevljev UNRRA. Čevlji imajo kako estetično napako in stanejo po 1.700 lir par. Na razpolago so številke od 40 do 45. Čevlje UNRRA bodo prodajali v prodajalni v Ul. Seminario št. 7 v torek, četrtek in soboto od 15.30 do 18.30.

Pogajanja za obnovitev pogodb za nekatere javne lokale

Te dni so se pričeli pogajati za obnovitev pogodb za naslednje javne obrate: kavarne, bare, restavracije, gostilne in slaščičarske delavnice. Predlog za obnovo pogodb je vložilo ravnateljstvo sindikalne organizacije za javne obrate.

KINO

VERDI. 16: «Daljna sv. Lucija» in varieté.

VITTORIA. 17: «Ni prostora za ženina», T. Curtis in P. Laurie.

CENTRALE. 17: «Guerrin Meschino», G. Leurini in L. Ruffo.

MODERNO. 17: «Zbogom, gospod Harris», M. Redgrave in J. Kent.

Razdeljevanje oljčnega semena

Kmetijski konzorcij sporoča vsem kmetovalcem, da so na podružnicah konzorcija v Gorici, Ločniku, Krminu, Romansu, Gradiški in Pierisu pričeli razdeljevati oljčno seme, ki so ga kmetovalci pred časom prostovoljno oddali. Kmetovalcem, ki so po oddaji semena dobili na račun 6 tisoč lir ali 19 kg olja za stot, bo konzorcij izplačal še 1.400 lir ali 1 liter olja za stot oddanega semena. Prizadeti naj se zglasijo na omenjenih sedežih in naj prinesejo s seboj izvirno potrdilo o oddanem semenu.

Tatovi koles na delu

Tatovi koles so se včeraj spravili spet na delo. Na vrsto je prišla 18-letna Jolanda Bizaj iz Jazbin pri Steverjanu, ki se je pripeljala v mesto po opravkih in je pustila svoje kolo v neki hiši v Ulici Carducci. Ko se je namenila zopet domov, je morala na žalost ugotoviti, da o kolesu ni bilo nobenega sledu.

Drugi oškodovanec je bil pa 23-letni Jožef Maraž iz Rupe, ki je pustil svoje kolo pred neko trgovino v Raštelu. Ko se je vrnil iz trgovine kolesa ni bilo več.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V goriški mestni občini je bilo od 5. do 11. aprila t. l. 23 rojstev, 14 primerov smrti, 8 oklicev, 3 poroke.

Rojstva: Marjan Pirih, Mariza Blasco, Mavricij Castignetti, Lilijana Mervic, Aldo Zitteri, Andrej Valantič, Roberta Maini, Marina Devetak, Lavra Poiani, Hadrijan Rossi, Klavdija Sigur, Livij Valeri, Marija Mlakar, Lucijan Di Paolo, Izabela Ianni, Evelina Reja, Elizabeta Obizzi, Marina Zottar, Julijana Scolaris, Marija Bombi, Marino Pitton, Gabrijela Mandini, Izabela Buoncristiani.

Smrti: 76-letni upokojenec Emil Lestan, 53-letna gospodinja Gizela Parovel por. Atzori, 75-letna gospodinja Marija Brešan vd. Dostal, 86-letni železniški upokojenec Egidij Spacapan, 26-letna bolničarka Marija Collavini, 55-letni mizar Marjan Dorni, 72-letna gospodinja Karmela Trevisan, 48-letna gospodinja Gabrijela Brešan por. Sgubin, 48-letni brivec Karlo Relussi, 68-letna gospodinja Cecilja Gabrijelčič vd. Saurin, 45-letni rudar Ivan Fullin, 8 mesecev star Jožef Pahor, 74-letni železniški upokojenec Jakob Rutar, 26-letni orožnik Rok Suriano.

Oklici: geometer Renzo Barbetta in gospodinja Marija Padovan, agent policije Albert Mazelli in tovarniška delavka Ada Giurič, delavce Miro Centofanti in gospodinja Marija in Censo, podbrigadir finance Anton Critelli in gospodinja Roza Strambini, uradnik Lucijan Pieri in gospodinja Lidija Loria, uradnik Darij Hoeltl in gospodinja Adela Nemic, trgovec Dante Bulian in gospodinja Anita Peruzzi, mehanograf Romej Fornasetti in trgovska pomočnica Ribella Iuri.

Poroke: častnik finance Hektor Gioseffi in zasebnica Ana Pascoli, čuvaj Evgen Cucurullo in gospodinja Bruna Macchini, agent policije Paskal Amendola in gospodinja Gema Bernardis.

Pro Gorizia-Ponziano 2:2 (0:1)

Kdor je gledal nedeljsko tekmo med Ponziano in Pro Gorizio, se je moral upravičeno vprašati, ali je to bil nogomet; tekma brez sleherne kombinacije, brez tehnike, mrtva in polna napak, tako da je imel pravzaprav največ dela sodnik. V prvem polčasu le en gol, in sicer s strani gostov, ki uspejo v 27. minuti, ko priteče pred goriška vrata sam Tribuzio in uspešno streja v gol. V drugem polčasu pa Valle preuredi nekoliko goriške vrste in rezultat je takoj videmo že v 3. minuti zabije Gratton gol izenačenja. Tekma po tem pridobi in že v 11' so Tržačani zopet v vodstvu. Goričani pa namesto da bi reagirali, igrajo brezpomembno in šele v 37. minuti doseže Bosco zopetno izenačenje. V zadnjih minutah pa vidimo težko igro.

Tekma je pustila z dolgim nosom vse goriške nogometne navijače, ki so prišli bodrit svojo enajstorico.

Pro Gorizia je nastopila takole: Buttignol; Venuti, Costelli; Tulissi, Furlan, Bosco; Franz, Brancolini, Gratton, Medeot, Di Biagio. Kot vidimo, je bila vsa postava spremenjena.

Prihodnjo nedeljo bo Pro Gorizia igrala v Dolo. Sedaj ima 27 točk.

Pariz - Roubaix prvi Derijcke

V nedeljski kolesarski dirki od Pariza do Roubaixa je zmagal Belgijec Germain Derijcke, ki je prevozil 245 km v 5 urah 39'39". Tik za njim je bil na cilju Italijan Piazza, tretji Holandec Wagtmans in četrti Francoz Louison Bobet. Z istim časom se je nato plasirala skupina, v kateri sta bila poleg Belgijcev Decocka, Impanis, Keteleerja, Blommeja, Couvreurja, Francozov Bafferta in Gauthiera tudi Italijana Magni in Zampini.

Zmagovalec je vozil povprečno 43.322 km na uro. Od 168 dirkačev jih je prispelo na cilj samo 105.

Tenis

MIAMI (Florida), 13. — Gardner Mulloy, igralec št. 1 v ZDA, je na teniškem turnirju v finalu premagal Hala Burrowsa s 6:4, 6:3, 6:3. Burrows je v semifinalu eliminiral Američana št. 2 Vica Seixsa, tako da proti Mulloyu ni mogel nič česar opraviti in je igral ves čas v obrambi.

Avstralka Thelma Long je zmagala med ženskami, Burrows in Mehikanec Palafox sta zmagala med moškimi dvojicami, Ekvatorjanca Alicia Wright in Vladimir Lerque pa med mešanimi dvojicami.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO — UREDNISTVO: ULICA MONTECCHI št. 6 III. nad. — Telefon številka 93-808 in 94-638. — Poštni predal 502. — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 20 — Telefonska številka 73-38 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15 - 18 — Tel. 73-38 — Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca trgovski 60, finančno upravni 100, osmrtnice 90 lir — Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 25.- din. — Tiska Tiskarski zavod ZTT — Podružn. Gorica Ul. S. Pellico 1-II. Tel. 33-82 — Rokopisi se ne vračajo.

NAROČNINA: Cona A: mesečna 350, četrtletna 900, polletna 1700, celoletna 3200 lir. Fed. ljud. repub. Jugoslavija: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun za STO ZVU Založništvo tržaškega tiska Trst 11.5374 — Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska Ljubljana Trg revolucije 19 tel. 20-009 tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 606 - T - 892 — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ. - Trst.